

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๒๓

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : เชิญเลยครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กราบเรียนท่านประธานครับ ในวันนี้ตอนช่วงเช้าทาง
คณะกรรมการติดตามก็ได้มีการประชุมกันนะครับ

เรื่องแรกก็คือเรื่องที่ท่านประธานได้พูดถึงเมื่อวานถึงเรื่องการรวบรวมประเด็น
คำถามที่เป็นปัญหาต่าง ๆ ที่มีมา อย่างเช่น ประเด็นเรื่องการศึกษาตามร่างมาตรา ๕๔ กก็ดี หรือว่า
เป็นเรื่องอะไรต่าง ๆ ที่มีข้อสงสัยทักท้วงกัน อย่างเช่นเรื่องบัตรเลือกตั้งใบเดียวอะไรทั้งหลาย ก็ให้
ไปรวบรวมประเด็นคำถามเหล่านี้ แล้วก็ทำแนวทางในการตอบคำถามเพื่อนำไปชี้แจงเผยแพร่
ต่อไปเผยแพร่ร่างต่อประชาชน ในที่ประชุมคณะกรรมการติดตามก็พิจารณาว่าจะให้
อนุกรรมการคณะไหนทำดีระหว่างคณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์กับคณะอนุกรรมการเนื้อหา
ในที่สุดที่ประชุมคิดว่าคณะอนุกรรมการเนื้อหาน่าจะเหมาะสมที่สุดที่จะไปทำ ก็เลยขอให้ท่าน
อาจารย์ศุภชัยซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการช่วยไปดำเนินการในส่วนนี้ อันนี้ก็เป็นเรื่องแรก

เรื่องที่ ๒ ก็คือที่ท่านสุพจน์ได้ให้เรียนที่ประชุมว่าข่าวที่ทางกระทรวงศึกษาจะไปทำ
ร่างรัฐธรรมนูญแบบง่าย ๆ ให้ประชาชนอ่านได้เข้าใจง่าย ๆ ซึ่งท่านเกรงว่าจะเข้าใจเนื้อหาผิดไป
ไหม รวมทั้งประเด็นที่ว่าการศึกษา ม. ๔ ม. ๕ ม. ๖ ปวช. จะมีข้อจำกัดอะไรไหม ที่ประชุม
ก็เรียนว่าให้ท่านวิระช่วยประสานงานกับทางกระทรวงศึกษาในเรื่องเหล่านี้ ซึ่งทางท่านวิระก็ได้
ประสานงานสอบถามไป เดี่ยวรายละเอียดขอให้ท่านวิระช่วยเรียนที่ประชุมหนึ่งครับ

พลตรี วิระ โรจนะวาศ : กราบเรียนท่านประธานครับ ก็เลยประสานทาง
ตัวลูกน้องผมที่เอาไปช่วยอยู่ที่รัฐมนตรีศึกษา ก็ประสานกับผู้อำนวยการกองรัฐสภจะเป็นนิติการของ
กระทรวงศึกษาที่อยู่ตรงหน้าห้องท่านปลัด ก็บอกว่าในเรื่องของการทำตรงนี้ถ้าเกิดไม่เข้าใจหรือ
ไม่แน่ใจอะไรอย่างไรมาก็ขอให้หนังสือมาถึงเรา กรธ. เลยจะได้ชี้แจงในสิ่งที่เขาอยากได้ให้ครบถ้วน
เขาก็เลยลองประสานดูแล้วจะแจ้งมาให้ทราบอีกทีหนึ่งครับ ขอบขอบคุณครับ

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ส่วนอีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งทางอนุกรรมการติดตามก็ว่ามีประเด็นที่อภิปรายในที่ประชุมของ สนช. เมื่อวานนี้ อย่างเช่นอะไรทำได้ ทำไม่ได้ โดยมีที่ปรากฏจากข่าวก็เป็นประธานคณะกรรมการได้แสดงความเห็นว่าข้อความที่ปรากฏจากสื่อบอกว่าการแสดงความคิดเห็นต่อร่างรัฐธรรมนูญทุกคนสามารถทำได้ แต่เรามองว่าการรณรงค์นั้นหมายถึงการร่วมกันชักจูงกันออกมาที่จะไปดำเนินการว่าจะรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ เราจึงคิดว่าการรณรงค์นั้นมันจะนำไปสู่ความขัดแย้งอีกครั้งหนึ่ง ที่ประชุมก็เลยบอกว่าอยากจะให้ทางท่านธนาวัฒน์ซึ่งเป็นกรรมการถ้าอย่างไรให้ข้อมูลว่าร่างฉบับนี้มันอย่างไรครับ ตกลงสรุปสาระสำคัญอะไรทำได้ ทำไม่ได้ หรือว่าอะไรทั้งหลายเผื่อจะเป็นข้อมูลในการที่เราจะออกไปเผยแพร่อันไหนจะทำได้แค่ไหนอย่างไร อะไรอย่างนี้นะครับ ก็เรียนที่ประชุมครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธานครับ ในร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติซึ่งผ่านสภาไปเมื่อวานก็คือได้มีการเข้าสู่สภาและมีการแก้ไขแล้วสรุปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็คือจะมีอยู่ในส่วนของที่เรานำไปบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๙/๑ ว่าในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะทำหน้าที่ อำนาจและหน้าที่ในเรื่องเกี่ยวกับการที่จะนำไปดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบัญญัติและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชน แล้วก็สามารถที่จะมอบหมายให้ทั้งกรรมการ อนุกรรมการ เจ้าหน้าที่ รวมไปถึงหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะทำหน้าที่ดังกล่าวได้ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจตัวร่างรัฐธรรมนูญและบทบัญญัติต่าง ๆ ในส่วนที่อะไรจะทำได้ทำไม่ได้นั้นในลักษณะนี้ก็คือถ้าอยู่ในกรอบของมาตรา ๙/๑ ที่ได้กล่าวเมื่อสักครู่แล้วก็สามารถทำได้หมดนะครับ เพียงแต่ว่าจะมีส่วนหนึ่งที่จะอยู่ในมาตรา ๖๒ ของพระราชบัญญัตินี้เองก็คือถ้าการกระทำนั้นไม่ใช่เป็นเรื่องก่อความวุ่นวาย ไม่ใช่เรื่องของการที่จะมีการเสนอให้หรือจัดให้ หรือบังคับขู่เข็ญ หรือหลอกลวง หรือไปบิดเบือนข้อเท็จจริงอะไรต่าง ๆ หรือทำให้เสียหาย หรือทำให้บุคคลอื่นเสียหาย หรือจะเรียกรับทรัพย์สินอะไรทำนองนี้แล้วก็สามารถที่จะกระทำได้หมด แต่ถ้าไปทำลักษณะดังกล่าวก็จะไปมีอยู่ในเรื่องของโทษที่อยู่ในกฎหมายว่าด้วยประชามติดังกล่าว จะมีนิยามหนึ่งที่อยู่ในมาตรา ๖๒ วรรคสอง ซึ่งจะมีพูดถึงถึงเรื่องว่าถ้าผู้ใดดำเนินการเผยแพร่ข้อความภาพเสียงในสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือช่องทางอื่นใดผิดไปจากข้อเท็จจริงหรือมีลักษณะรุนแรง ก้าวร้าว หยาดคาย ปลุกกระดม ช่มชู้

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

โดยมุ่งหวังเพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือไม่ออกเสียง หรือก่อให้เกิดความวุ่นวายนั้นก็จะผิดในเรื่องการที่ดำเนินการในมาตรา ๖๒ ส่วนนี้ด้วย แต่ของเรานั้นในมาตรา ๙๙/๑ เราจะมิบทกเว้นไว้ในวรรคสามว่าการดำเนินการของ กกธ. ในส่วนที่ไปประชาสัมพันธ์เผยแพร่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญกับตัวเนื้อหาไม่ถือว่าเป็นการไปชักจูงหรือชี้นำเพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิ หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือไม่ออกเสียง ก็ได้รับการยกเว้นไว้ว่าไม่เป็นการกระทำลักษณะดังกล่าว แต่ถ้าเป็นลักษณะอื่นที่อยู่ในมาตรา ๖๒ ก็จะมีโทษในส่วนของมาตรานั้นด้วย นอกนั้นก็ทำได้ทุกประการครับ ถ้าไปทำลักษณะเรื่องของบังคับขู่เข็ญหลอกลวงครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ที่ประชุมอนุกรรมการก็คล้าย ๆ ว่าก็มีความไม่แน่ใจว่าทำได้แค่ไหน เพราะว่าถ้าดูจากที่ข่าวหนังสือพิมพ์ลง ที่กรรมการ ประธานกรรมการพิจารณาเรื่องนี้ที่ว่าท่านอธิบายว่าการตัดคำว่า รณรงค์ ออกไป แล้วมองว่าการรณรงค์หมายถึงการร่วมกันชักจูงกันออกมาเพื่อที่จะดำเนินการว่ารับหรือไม่รับ ซึ่งอย่างที่เรายกกว่ารัฐธรรมนูญเราตอนนี้ให้รับอย่างนี้มันจะเข้าใหม่ เป็นรณรงค์ใหม่ หรือว่าไปลงประชามติรับอย่างที่ไปสเตอร์ที่เราจะทำอย่างนี้จะได้ใหม่อะไรอย่างนี้ เวลาคนที่เขาหัวหมอพูดง่าย ๆ นะ เขาบอกอย่างไรก็คือรณรงค์ ประธานกรรมการก็พูดอยู่แล้วว่าการรณรงค์ เรามองว่าการรณรงค์นั้นหมายถึงการร่วมกันชักจูงกันออกมาที่จะไปดำเนินการว่าจะรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ คือท่านมองในแง่ว่าทำไม่ได้ อันนี้เดี๋ยวคนก็จะเอาเหตุอันนี้มากล่าวหากัน

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธาน คือที่ประธานกรรมการ พลเอก สมเจตน์พุด ในส่วนที่เอามาพูดตอนที่ทางกรรมการตัดคำว่า รณรงค์ ออก แล้วพยายามจะอธิบายคำว่า รณรงค์ ว่าเป็นลักษณะดังกล่าว ซึ่งตอนพิจารณากันแล้วก็ดันชี้แจงกันในชั้นสภา บอกว่าเป็นจริง ๆ แล้วรณรงค์มันเป็นเรื่องที่เขาพยายามที่จะโฆษณาชักจูงโดยเฉพาะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ไปสู่สิ่งที่เขาต้องการ ซึ่งตรงนี้ในแต่ละองค์กรแต่ละหน่วยหรือแต่ละภาคส่วนมันมีลักษณะไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นคำว่า รณรงค์ ที่อยู่ในเนื้อหาในกฎหมายฉบับนี้จึงตัดออกทั้งหมดไม่มีพูดไว้อีกแล้ว เพราะฉะนั้นการที่จะไปดำเนินการลักษณะที่จะไปออกไปแสดงความคิดเห็นหรือเผยแพร่ความคิดเห็นของตัวก็จะอยู่ในกรอบของกฎหมายฉบับนี้ทั้งหมด ส่วนถ้าไปแสดงความคิดเห็นหรือชี้แจงความคิดเห็นตัวเองแล้ว ถ้าเป็นไปลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดความวุ่นวายถ้าไม่ไปบิดเบือนข้อเท็จจริงหรือไม่ใช้ไปหลอกลวงหรือไปทำอะไรที่มีลักษณะเพื่อจะทำให้บุคคลที่จะมีสิทธิออกเสียง

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประชามติไม่ได้สมัครใจที่จะลงตามที่ตนต้องการหรือไม่ไปออกเสียง อันนั้นถึงจะเป็นเรื่องที่เขาตามกระบวนการนี้ซึ่งทำไม่ได้ แต่ถ้าเป็นเรื่องโดยปกติแสดงความคิดเห็นโดยปกติ โดยถูกต้อง โดยชอบด้วยบทบัญญัติของกฎหมายก็จะเป็นไร

นายเจียรชัย ณ นคร : ท่านประธานครับขออนุญาตเรียนถามคุณธนาวัฒน์นิดหนึ่งครับ คือพอตัด รมรงค์ ออก มันมองอีกทางหนึ่งได้หรือเปล่า เช่น ผมไปเดินถือป้ายแล้วก็บอกว่าให้โหวต vote no เพราะมันไม่มีการพูดถึงคำว่า รมรงค์ อีก แต่ผมก็กิจกรรมผมคือไปรณรงค์ถือป้าย ทำไม่ได้ใช่ไหมครับ

ประธาน : ทำไม่ได้ แล้วเติมเข้าไปหรือเปล่า ตกลงไม่ได้เติมนะ ไม่ได้เติมคำว่า รมรงค์ ใช่ไหม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ไม่มีครับ แต่จะไปอยู่ในพวกบทกำหนดโทษเองว่าถ้าเป็นการชักจูงหรือชี้นำนั้นผิด ถ้าทำลักษณะดังกล่าวถือว่าไม่ถูกต้องเป็นการผิดกฎหมายนี้

ประธาน : มันคงต้องรองจนกว่าตัวจริงมันออกมา เขาพิมพ์แล้วก็ช่วยเขาติดตามดูว่าถ้าเขาพิมพ์เสร็จพร้อมที่จะส่งไปให้นายกเอาร่างนั้นมาให้เราดูหน่อย วันจันทร์ วันอังคาร เอามาดูหน่อย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าเกิดเอาในส่วนของ กรธ. สมมติในส่วนของ กรธ. เราก็บอกว่าอันนี้ ๆ อธิบายเรื่องนี้เรื่องการศึกษาเรื่องอะไรนี้ แล้วบอกให้รับร่างรัฐธรรมนูญอย่างนี้ได้ไหม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ของเรามันได้รับ เราเขียนไว้ว่าทำลักษณะของเราไปชี้แจงไปแนะนำหรือไปอธิบายแล้วทำลักษณะอย่างที่เราจะให้เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญของเราไม่ถือว่าเป็นการชักจูงหรือชี้นำที่จะให้คนออกเสียงหรือไม่ออกเสียงในทางใดทางหนึ่ง

นายอัชพร จารุจินดา : แต่ถ้าดูในมาตรา ๒๒ วรรคท้าย ไม่ใช่วรรคท้าย ในหน้า ๒๒ สิ่งที่เกิดคือผู้ใดเผยแพร่ข้อความอะไรต่าง ๆ ที่ผิดไปจากข้อเท็จจริงหรือมีลักษณะรุนแรงก้าวร้าว หยาบคาย ปลุกระดม ช่มชู้ โดยมุ่งหวังให้มีการออกเสียงทางใดทางหนึ่ง คือมันจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ๑. ผิดไปจากข้อเท็จจริง ๒. ก้าวร้าว ช่มชู้อะไรพวกนั้น เพื่อจะให้ไม่รับ แต่ถ้าเขาไปพูดว่าไม่รับเฉย ๆ มันไม่ผิด แต่เขาไม่พูดอะไรเลย เขาพูดว่าไม่รับ มันไม่ผิด แต่ถ้าเขาไปบอกว่าพูดในสิ่งที่รัฐธรรมนูญไม่ได้เขียนไว้ แล้วไปพูดว่าเขียน เพราะฉะนั้นให้โหวตไม่รับ อันนั้นผิด ถ้าตามกฎหมาย ถ้าตามร่างเป็นอย่างนั้นนะ ถ้าเราพูดว่าควรรับสิ่งที่เราวางระบบไว้มันเป็นอย่างนี้ อย่างนั้นมันก็ไม่ผิด เพราะเราไม่ได้ใช้ข้อความเท็จ ไม่ได้ช่มชู้ เว้นแต่จะไปช่มชู้เขา

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

นายเจียรชัย ณ นคร : ตามที่ท่านอัครพุดนี้ถ้าดูว่าอะไรทำได้ไม่ได้คือดู ๖๒ ถูกไหมครับ ที่นี้ใน ๖๒ ก็เลยนึกถึงอย่างที่น่าเรียนเมื่อครุ่นที่ว่าถ้าเกิดไปถือป้ายเดินไม่รับ ๆ มันจะเข้าข้อไหนของ ๖๒

นายอัคร จารุจินดา : กกต. เขาจะตีความ (๑) ว่าก่อความวุ่นวาย แม้กระทั่งถือป้ายเดินไปตามท้องถนนก็ถือว่าเป็นการก่อความวุ่นวายให้การออกเสียงไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อยก็อาจจะผิด แล้วแต่ กกต.

ประธาน : หมดหรือยังครับ วันนี้จะดูอันนี้ใช่ไหม ตัวหนังสือนี้เวลาพิมพ์จริงแล้วมันอ่านยากแบบนี้หรือเปล่า ตัวอักษร

นายพงศธร วงษ์โชติปินทอง : คาดว่าน่าจะตามฉบับ ๔ เลยครับ ตัวไหนอ่านไม่ชัดครับ

ประธาน : ทุกตัวอ่านยากมาก

นายพงศธร วงษ์โชติปินทอง : ให้ทำใหญ่ขึ้นไหมครับ

ประธาน : ตัวเล็กเกินไป แล้วก็มันใช้ตัวอักษรที่มันแบบตัวสวยแต่อ่านยาก ถ้าใช้ตัวธรรมดาจะอ่านง่ายกว่า จะไล่ไปดูตั้งแต่หน้าแรกไหม อยากให้ดูเนื้อความ ๒ หน้ามันเป็นอย่างนี้ ๒ หน้านี้ แผ่นที่ ๑

นายพงศธร วงษ์โชติปินทอง : อันนี้คือจะให้เลือกครับว่าจะเขียนเป็นเล่มที่ ๒ หรือฉบับการ์ตูนครับ แต่เมื่อครุ่นนี้ได้หารือว่าจะเป็นคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเล่มที่ ๒

ประธาน : เมื่อวานนี้ให้ไปแล้วไม่ได้แก้ ซ่อนี่ เมื่อวานบอกให้เอาซ่อนี่ เมื่อวานเราไม่ได้ให้แก้แบบนี้

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับปกไหนครับ เขาทำมา ๓ ปก ถ้อยคำน่าจะเป็นเล่มที่ ๒ สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ คำอธิบายสาระสำคัญ

ประธาน : เมื่อวานบอกไปแล้วไม่แก้

นายภัทร คำพิทักษ์ : ครับ

ประธาน : ทำอย่างไรถึงจะแก้ได้ล่ะ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ได้ครับ เตียวเขากลับไปแก้ได้ครับ

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประธาน : ต้องจดไป เมื่อวานไม่ได้จด เราใช้คำนี้ละ คำให้เหมือนกัน คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ แล้วก็เล่มที่ ๒ แล้วก็คุณเอาความตรงนี้ ๑๐ เรื่องที่ต้องรู้

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ถ้าเกิดว่าย่อเป็นคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ เล่มที่ ๒ ฉบับเรื่องที่ต้องรู้ได้ไหมครับ เรื่องเด่นที่ต้องรู้

ประธาน : แล้วมันไม่มี ๑๐ เรื่องหรือ

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ตอนนี้อาตมาตัวเลขออกไปแล้วครับ เผอิญมันเกิน ๑๐ ข้อมาครับ

ประธาน : เรื่องสำคัญที่ควรรู้ เรื่องสำคัญที่น่ารู้ดีกว่า เรื่องสำคัญที่น่ารู้

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ตัว design จะเป็นชงชาตินะครับ เหมือนที่โซวในหน้าจอนะครับ

ประธาน : ตรงที่ว่าพอเล่มที่ ๒ แล้วก็ (ฉบับการ์ตูน)

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ในส่วนเนื้อหาจะครับ

ประธาน : เดียวเอาข้างหน้าก่อนคุณได้หรือยัง คุณขึ้นว่าอย่างไร

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ยังแก้ไขตรงนี้ได้ไหมครับ แต่สรุปว่าเป็นคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ เล่มที่ ๒ ฉบับเรื่องสำคัญที่น่ารู้ จะไม่เอาการ์ตูน

ประธาน : ไม่ใช่ เล่มที่ ๒ (ฉบับการ์ตูน) แล้วก็ตรงพานรัฐธรรมนูญคุณก็เขียนว่าเรื่องสำคัญที่น่ารู้ตัวใหญ่ ๆ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ คำว่า ฉบับการ์ตูน ไม่เอาดีกว่าไหมครับ เพราะมันไม่เป็นการดู ข้างในมันไม่ได้เป็นการดู ข้างในมันเป็นรูปเหมือนคำอธิบายผังอย่างนี้ ฉบับการ์ตูนคือมันเล่าเรื่องด้วยการ์ตูน มันจะเป็นอีกแบบหนึ่ง ท่านอาจารย์ชอบ ๑๐ เรื่องอยู่ไหมครับ คือผมว่า ๑๐ มันก็โอเคนะ

ประธาน : ก็ถ้าเกิน ๑๐ แล้ว

นายภัทร คำพิทักษ์ : เราก้ใส่เลขเข้าไปใหม่ก็ได้ครับ เดียวไปใส่ข้างในเอาก็ได้ครับ เรื่อง ๑ เรื่อง ๒ อะไรอย่างนี้ เพราะผมรู้สึกว่ถ้าสาระสำคัญที่ควรรู้ของเราสาระมันเยอะมากเลย ถ้าเราคล้าย ๆ อันนี้เลือกมาแค่ ๑๐ อย่างให้ดูอะไรอย่างนี้นะครับ แล้วถ้าคุณอยากจะรู้ตามไปดูเรื่อง ๑๑ ๑๒ ๒๐ ๓๐ เรามีอีกอย่างนะครับ คืออันนี้เราขายแค่ ๑๐ แต่ถ้าสมมุติเราบอกว่าสาระสำคัญที่ควรรู้แปลว่านอกจาก ๑๐ เรื่องนี้แล้วไม่ใช่สาระสำคัญแล้ว

ประธาน : ก็ใส่อย่างนี้ได้ เล่มที่ ๒ แล้วก็มาขึ้นตัวใหญ่ใหม่ตรงกลางหน้า คุณจุด ๆ ไว้ก่อนว่าสมมุติว่า ๑๐ เรื่องที่นำรู้ ส่วน ๑๐ จะเป็น ๑๑ หรือ ๑๒ เดียวก็ไปดู ไปหน้า ๑

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ในส่วนเนื้อหาได้แก้ไขตามคำแนะนำของอนุกรรมการฝ่ายเนื้อหาแล้วนะครับ

ประธาน : ยังไม่ค่อยถูก ตรงได้คุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ตรงบรรทัดที่ ๒ สิทธิ สาระอไม่มี เติมสาระอ บรรทัดที่ ๒ ของข้อความข้างบน ใช้สิทธิเสรีภาพอย่างเต็มที่ตราบเท่าที่ไม่ขัดต่อเติมตรงนี้ ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย แล้วคำว่า ก็ ตัดออก เติมว่า ประชาชนย่อม ก็ จะอ่านได้ว่า ตราบเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประชาชนย่อมสามารถทำได้ อันนี้รูปขวามีข้อข้างบนสรุปที่ ๑ ข้อความตรงบรรทัดที่ ๓ แม้ไม่ได้เขียนโดยรัฐธรรมนูญ ตรงนี้ขอแก้เป็นว่า แม้จะยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องออกใช้บังคับ ประชาชนสามารถใช้สิทธิเสรีภาพตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้ ไหนลองอ่านให้ฟังสิที่คุณแก้แล้วเป็นอย่างไร

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : รัฐธรรมนูญใหม่ให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของประชาชนไม่น้อยกว่าเดิม โดยรับรองสิทธิทุกประการ แม้จะยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องออกใช้บังคับ ประชาชนสามารถใช้สิทธิเสรีภาพตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้

ประธาน : อันที่ ๓ ตัวสุดท้ายพิมพ์เกินมาหรือเปล่า ไม่อะไร สามารถฟ้องร้องให้ได้หากรัฐทำหน้าทีนั้น ไม่อะไร

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ตัวสุดท้ายไม่ดีครับ

ประธาน : ไม่ดี ตกสระออี

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ตกสระออีครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ รัฐธรรมนูญใหม่ให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของประชาชนไม่น้อยกว่าเดิม อันนี้คือเราบอกว่าของเดิมมีเท่าไรเท่านั้นใช่ไหมครับ เราไม่ได้ตัดไป โดยรับรองสิทธิทุกประการเราน่าจะพูดได้ไหมครับว่าเราขยาย คือว่านอกจากนี้ยังขยายการรับรองสิทธิเพิ่มขึ้นโดย หรืออะไรลักษณะอย่างนี้ครับ คืออยากให้มันมี sense ว่าของเรา มันขยายเพิ่มขึ้น เราจะพูดได้ไหมครับว่ามาตรา ๒๕ นี้เป็นการขยายเพิ่มขึ้น

ประธาน : เราต้องตัด โดยรับรองสิทธิทุกประการ ออก เป็นว่า ทั้งยังขยายให้เพิ่มมากขึ้น ให้มีเพิ่มมากขึ้น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

จีรภา ๑/๘

พลเอก อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ : ขออนุญาตครับ ถ้าอย่างนั้นในหน้าแรกทางด้านซ้าย
ตรงใต้คำว่า คุ่มครองสิทธิเสรีภาพ ขยายให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนขึ้นควรจะเต็ม
มาก ด้วยไหมครับ มันดูห้วน ๆ ไป

นายพงษ์ธร วงษ์ไชติป็นทอง : ขออนุญาตนะครับ จริง ๆ ไม่มีคำว่า ขึ้น ครับ
จบแค่ของประชาชนครับ

ประธาน : ตรงไหน

นายภัทร คำพิทักษ์ : บรรทัดแรกใต้หัวคำว่า คุ่มครองเสรีภาพใหญ่ ๆ

นายพงษ์ธร วงษ์ไชติป็นทอง : รัฐธรรมนูญใหม่ขยายให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
ของประชาชน

ประธาน : ลองอ่านอันที่ ๑ ใหม่สิ

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : รัฐธรรมนูญใหม่ ขยายให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ประธาน : ลองอ่านอันที่ ๑ ใหม่

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : รัฐธรรมนูญใหม่ ขยายให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ประธาน : อันขวามือ

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : รัฐธรรมนูญใหม่ ให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของประชาชนไม่น้อยกว่าเดิม ทั้งยังขยายให้มีเพิ่มมากขึ้น แม้จะยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องออกใช้บังคับ ประชาชนสามารถใช้สิทธิเสรีภาพตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้

ประธาน : อันที่ ๓ สุดท้าย ตรงคำว่า และสามารถฟ้องร้องได้ หากรัฐไม่ทำหน้าที่ และตัดคำว่า นั้นไม่ดี ออก ตรงข้างบนที่ว่า ประชาชนและชุมชน เรามีชุมชนด้วยใช่ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มาตรา ๕๑ ประชาชนหรือชุมชน ที่ฟ้องร้องนี้ มาตรา ๕๑ ฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐ

ประธาน : เราบอก ฟ้องร้อง เฉย ๆ ไม่เป็นไร อันนี้ไม่เป็นไร หน้าถัดไป

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ นิดหนึ่งครับ รูปทางซ้ายมือตรงหัวรูป ที่เขียนว่า สิทธิโดยตรงที่ประชาชนทำได้ เราควรจะใช้คำว่า สิทธิของประชาชน

ประธาน : จริง ๆ มันควรจะเป็นว่า ตัวอย่างสิทธิและเสรีภาพ เพราะมันไม่ได้หมด

นายภัทร คำพิทักษ์ : ต้องมีคำว่า ของประชาชน ไหมครับ ตัวอย่างสิทธิและเสรีภาพ

ประธาน : ไม่เป็นไร

นายภัทร คำพิทักษ์ : ไม่ต้องมี

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ที่ รับบริการสาธารณสุข นี่มีสระอะหรือเปล่า สาธารณสุข รับบริการสาธารณสุข อันนี้มีสระอะ ความจริงไม่ต้องมีสระอะ

ประธาน : สาธารณสุข ช่องซ้ายมือที่ข้างล่าง

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ขออนุญาตดูตรงหัวข้อหน่อยครับ ถ้าเกิดเปลี่ยนเป็น รัฐทำให้สิทธิเป็นจริง ดีกว่าไหมครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

พุทธชาติ ๒/๒

ประธาน : เอาตรงคำอธิบายข้างบนนะครับ ไม่ว่าจะป็นรัฐบาลไหนก็มีหน้าที่
ต้องจัดให้ประชาชนได้รับสิทธิที่จำเป็น ตัดตรงที่ว่า สิ่งจำเป็นให้กับประชาชน ออก

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ขออนุญาตครับ ขออีกรอบได้ไหมครับ

ประธาน : ไม่ว่าจะป็นรัฐบาลไหนก็มีหน้าที่ต้องจัด ของเดิมใช้ไหม เดิมว่า
ให้ประชาชนได้รับสิทธิ แล้วตัดคำว่า สิ่ง ออก เหลือคำว่า ที่จำเป็น แล้วตัดคำว่า ให้กับประชาชน
ออก ก็จะเหลือว่า ไม่ว่าจะป็นรัฐบาลไหนก็มีหน้าที่ต้องจัดให้ประชาชนได้รับสิทธิที่จำเป็น
โดยที่ประชาชนไม่ต้องไปร้องขอ เพื่อบริการประชาชนและเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตนิดเดียวครับ พงศธร
ตรงรูปเด็กเล็ก มันต้องเป็น ๒-๓ ขวบครึ่งนะ ไม่ใช่ ๑ ขวบ

นายเกียรติชัย ณ นคร : ท่านประธานครับ ตรงรูปด้านขวาตรงกลาง ช่วยเหลือ
เกษตรกร ที่บอก จัดหาที่นาทำกิน ไม่ทราบจะเป็น จัดหาที่ดินทำกิน จะดีกว่าหรือเปล่าครับ เพราะ
เกษตรกรไม่ได้ทำนาอย่างเดียว ทำสวนทำอะไรด้วย มันน่าจะป็น จัดหาที่ดินทำกิน มากกว่า

ประธาน : ที่ดิน box แรกทางซ้ายมือครับ ตัวรูปที่อาจารย์ศุภชัยว่ารูปเด็กเล็ก
วัยเด็ก ๒ ขวบถึง ๓ ขวบครึ่ง ตรงท้ายเขียนไว้ด้วยว่า โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย box ที่ ๒ เขาใช้ โดย
ไม่เสียค่าใช้จ่ายด้วย box ที่ ๒ ตรงเด็ก ๔ คน

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ขออนุญาตนะครับ จะมีประโยคแรกครับ
รัฐจัดการศึกษาโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ตั้งแต่อนุบาล ๑ จนจบการศึกษาภาคบังคับ (ม. ๓) ทั้งหมด
๑๒ ปี ได้ไหมครับ

ประธาน : อย่างนั้นก็เอา box แรกอันเดียว

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ในเด็กเล็กจริง ๆ แล้วคือเริ่มจาก
ขวบครึ่งก็ได้นะคะ ทำไมท่านอาจารย์ศุภชัยต้องกำหนดไว้ ๒-๓ ขวบครึ่ง ที่จริงแล้วศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กบางแห่งเขาก็เริ่มรับตั้งแต่ขวบครึ่งก็มี ก็แล้วแต่ท้องถิ่น แล้วแต่ฝ่ายจัดการที่เขาจะพร้อม
เพราะว่าหลังจากขวบครึ่ง ๒ ขวบไปแล้ว ถ้าเราไปใส่กำหนดว่า ๒ ขวบเดียวเกิดผู้ปกครอง
มีความจำเป็นต้องให้ไปตั้งแต่ขวบครึ่งเขาก็ไม่รับ มันจะเป็นอย่างนั้นไหมคะ หรือว่ายืดหยุ่นไว้
ไม่ต้องใส่

ประธาน : เอาอย่างนี้ เด็กเล็กไม่เกิน ๓ ขวบครึ่ง

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ขออนุญาตท่านประธาน คือมันมีคำอธิบาย ผมจำคำอธิบายนั้นไม่ได้ แต่ว่ามันไปพันกับเรื่องของกฎหมายว่ามันต้องเป็น ๒ ขวบถึง ๓ ขวบครึ่ง คือตอนแรกก็คุยกันเยอะครับว่า ตกลงมันจะเป็นกี่ขวบ มันตั้งแต่ขวบเดียวได้ไหม แล้วก็ตอนหลังมันก็มีคำอธิบายชุดหนึ่งซึ่งผมจำไม่ได้ว่ามันไปผูกกับกฎหมายแล้วมันก็จะบอกว่า ต้องเป็น ๒ ขวบครึ่ง เพราะไม่อย่างนั้นมันจะไปตีตีเรื่องของกฎหมาย เรื่องการจัดการ เรื่องอะไรสักอย่างหนึ่ง ตอนหลังเวลาอธิบายก็เลยใช้คำว่า ๒ ขวบ

นางจรี วิจิตรวาทการ : เราเช็กได้ไหมครับ ตอนนี้เขามีแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย มีแผนที่ออกมาเมื่อไม่นานนี้เอง จะลองเช็กตรงนั้นไหมคะว่าเขาอายุเท่าไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธาน ผมว่ามันไม่น่าระบุนอายุ เพราะว่าเรามีปฏิรูปการศึกษาอยู่ด้วย เพื่อเขาจะไปแก้เรื่องอายุอะไรเกี่ยวกับเด็กเล็กอีก

ประธาน : ก็เขียน เด็กเล็กก่อนอนุบาล กี่ขวบก็ไม่รู้

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ตรงที่ท่านอาจารย์กรุณาแก้เมื่อนี้ครับ ใต้คำว่า รัฐทำให้เป็นจริง และมีคำอธิบายอยู่ ๒ บรรทัด เมื่อกี้ผมจับคำท่านอาจารย์ ถ้าจะใช้คำอธิบายอย่างนี้ เพราะหลายคนเขาก็ยังไม่เข้าใจว่า หน้าที่ของรัฐเป็นสิทธิอย่างหนึ่ง ถ้าเราบอกเสียเลยนะครับว่า สิทธิหลายอย่างเป็นสิทธิที่จำเป็น จึงถือเป็นหน้าที่ของรัฐ ไม่ว่าจะรัฐบาลไหนก็ต้องจัดสิ่งนี้ให้ประชาชนโดยไม่ต้องร้องขอ

ประธาน : ผมเขียนว่าอย่างนี้ ไม่ว่าจะจะเป็นรัฐบาลไหนก็มีหน้าที่ต้องจัดให้ประชาชนได้รับสิทธิที่จำเป็น โดยที่ประชาชนไม่ต้องร้องขอ

นายภัทร คำพิทักษ์ : แล้วตัวหัว headline จะเปลี่ยนไหมครับ รัฐทำให้เป็นจริง

ประธาน : ให้สิทธิเป็นจริง

นายภัทร คำพิทักษ์ : รัฐต้องทำให้สิทธิเป็นจริง ใช่ไหมครับ

ประธาน : มีหน้าที่ทำให้สิทธิเป็นจริงใช่ไหม

นายภัทร คำพิทักษ์ : ครับ รัฐมีหน้าที่ทำสิทธิให้เป็นจริง

ประธาน : ทำให้สิทธิเป็นจริง

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตนิดหนึ่งครับ พงศธร
ตรง การศึกษานี้คืออันอื่นมันเป็นคำกริยาหมดเลยนะ จัดบริการสาธารณสุข คุ้มครองแรงงาน
ช่วยเหลือ อันนี้ น่าจะต้องเป็นคำกริยาเหมือนกัน ก็คือ จัดการศึกษา

ประธาน : เมื่อกี้ผมให้แก้หัวข้อตรง การศึกษา เด็กเล็กในครอบครัวที่ยากจน
และเติมว่า และในชนบท ไม่มีโอกาส ตัวอักษรมันเล็กไปหน่อย

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ เมื่อกี้พอเราแก้เรื่องเด็กก่อนอนุบาล
แล้วนี่ ขึ้นไปบรรทัดสุดท้ายนะครับ ตรงหัวตัวการ์ตูนเด็ก ๓ กลุ่ม รัฐธรรมนูญจึงแก้ปัญหาให้ทุกคน
ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันตั้งแต่วัย ๒ ขวบนี้เราต้องแก้ วัย ๒ ขวบใหม่ ตั้งแต่ก่อนอนุบาล

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ตรงนี้มีมันเป็นปัญหาคือ เวลาเราเขียนว่า
ก่อนอนุบาล ชาวบ้านเขาก็ไม่ออกหรือว่า ก่อนอนุบาลคืออะไร บางคนเขาก็นึกว่า ๓ ขวบ
คือก่อนอนุบาล คือสุดท้ายคือผมก็ปล้ำกับตรงนี้อยู่นานนะครับ แล้วไป ๆ มา ๆ ผมจำไม่ได้
ผมดูจากตรงไหน ผมก็เลือกเอา ๒ ขวบก็แล้วกัน เพราะว่า ๒ ขวบนี้เวลาคุยกับชาวบ้านมันชัดครับ
จำนวนปีมันนับได้ครับ แต่ว่าก่อนอนุบาลไม่รู้ว่าจะนับตั้งแต่ตรงไหน จะนับตั้งแต่เกิดมา
จะนับตั้งแต่ขวบหนึ่ง จะนับตั้งแต่ขวบครึ่ง มันไม่รู้จะนับจากตรงไหน และตอนหลังก็เลยเปลี่ยนไป
เปลี่ยนมาอยู่หลายคำ เล่นไปเล่นมาเอาตรงไหนดีก็ไม่รู้ แล้วตอนหลังก็เอา ตอนแรกก็ใช้ขวบครึ่ง
ครับ แล้วพอดีไปเจอที่ไหนก็ไม่รู้เขาเขียนว่า เขามีคำแย้งอันหนึ่งครับซึ่งมันเป็นเรื่องเขาอ้างกฎ
อะไรสักอย่างไม่รู้ ผมก็เลยเอาอย่างนี้เอาของ ๒ ขวบก็ได้ คืออะไรก็ตามชาวบ้านเขาอยากเห็น
มันชัด ๆ จะเป็นอะไรก็เป็นสักอย่าง จะขวบครึ่งก็ขวบครึ่ง ๒ ขวบก็ ๒ ขวบ ขวบเดียวก็ขวบเดียว
แต่ถ้าไปเขียนว่า ก่อนอนุบาล ใน sense ของกฎหมายคือมันเปิด แต่ชาวบ้านเขาไม่ได้มาสนใจ
กฎหมายครับ ชาวบ้านเขาสนใจว่า ฉันทจะได้หรือเปล่า ได้เมื่อไหร่ เพราะอันนี้มันเป็นฉบับชาวบ้าน
ฉบับให้ชาวบ้านอ่าน พอฉบับให้ชาวบ้านอ่าน ชาวบ้านเขาอยากรู้ว่าตกลงได้เมื่อไร ลูกฉันจะ
๒ ขวบแล้วหรือจะขวบครึ่งแล้วจะเข้าโรงเรียนได้หรือยัง ฟรีไหม เขาไม่มานั่งตีความก่อนอนุบาล
มันแปลว่าเมื่อไหร่ ผมคิดว่าอย่างนั้นนะครับ ผมว่าอันนี้มันเป็นฉบับชาวบ้านครับ แจกชาวบ้าน
๖ ล้านฉบับเลยครับ เขาอยากได้อะไรชัด ๆ เอาเท่าไรกันแน่ ตอนนั้นเลยเขียน ๒ ขวบไปครับ
แต่ถ้าจะเขียนขวบครึ่งอะไรก็แล้วแต่ เพียงแต่ผมจำไม่ได้ผมไปเห็นอะไรสักอันหนึ่งครับ
แล้วผมก็เลยเปลี่ยนคำอธิบายจากขวบครึ่งเป็น ๒ ขวบ เพื่อจะได้หลีกเลี่ยงการไปทะเลาะกับ
ตรงที่เขาบอก

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

พุทธชาติ ๒/๕

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นตรงรูปเด็กทารก เด็กเล็ก ๒ ขวบจนถึงเข้าอนุบาล จะได้ว่า
ว่าหลายปี

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : ขออนุญาตครับ ในคำอธิบายสาระสำคัญเล่มล่าสุด
นี้ นะครับ ในหน้า ๘ เราเขียนในข้อ ๓ ว่า จัดให้เด็กเล็ก และมีวงเล็บว่า (๑-๓ ขวบ) ครับ มันควร
จะต้องสอดคล้องกันไหมครับ ในเล่มเล็กนี่ครับเขียนว่าอย่างนั้น หน้า ๘ ครับ ข้อ ๓

ประธาน : ก็ไปแก้ตรงนั้นเสียเลย เด็กเล็ก ๒ ขวบจนถึงเข้าอนุบาล

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ในกรณีที่ไม่ดูว่าคือ แต่ว่าในกรณีของ
บางแห่งที่เขามีความพร้อม อบต. บางแห่งเขาอาจจะช่วยดูแลเด็กได้ก่อน ๒ ขวบ พ่อแม่เขา
จะสบายให้ลูกไป

ประธาน : เราไม่ห้าม

นางจรี วิจิตรวาทการ : มีคุณภาพมากกว่า แต่เราเขียน ๒ ขวบไว้

ประธาน : เราไม่ห้ามครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ก่อน ๒ ขวบ ก็ไปได้ นะคะ

ประธาน : เดือนเดียวก็ได้ ไม่ได้ห้าม แต่นี่ที่จะบังคับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : บังคับจาก ๒ ขวบ แต่ถ้าเป็นอย่างนั้นเดี๋ยวเขาก็ไปบอก
หน้าที่เขามีแค่ ๒ ขวบ ขึ้นไป เขาไม่ต้องให้เด็กเล็กกว่านั้นแล้ว แต่จริง ๆ แล้วความจำเป็นของ
พ่อแม่และแต่ละแห่งเขาก็จะมีกติกาไม่ค่อยเหมือนกัน ถ้าเปิดกว้างให้เขาสามารถจะตัดสินใจ
เลือกเองได้ก่อนวัยเรียนจะไม่ดีกว่าหรือคะ ก่อนเข้าอนุบาลเพราะว่าสำหรับครอบครัวที่ดูแลลูก
ไม่ได้ มันเป็นอันสงสรมาก

ประธาน : คือก่อนเข้าอนุบาลมันคือปีเดียว ถ้าเข้าอนุบาล ๔ ขวบก็คือตอน
๓ ขวบ

นางจรี วิจิตรวาทการ : แต่จริง ๆ มันเป็นกึ่ง ๆ nursery ไปตั้งแต่เด็กเลยนะคะ
แล้วถ้าทำได้ดี ดีกว่าอยู่กับพ่อแม่ที่ต้องออกไปทำมาหากินอะไรแล้วไม่ค่อยมีเวลาดูแลลูก
เด็กก็ได้รับการพัฒนาที่ดี

ประธาน : ก็ไปทำ ไม่เป็นไร เชิญครับ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : คือผมเองไม่เห็นด้วยกับการที่ร่นลงมาให้มันเยอะมาก
เพราะนั่นคือพอร่นลงมา กฎหมายบังคับต้องทำ แต่ว่าสิ่งที่คุยกันดูนั้นอย่างที่อาจารย์ศุภชัยว่านั่น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

พุทธชาติ ๒/๖

คือตั้งแต่ ๒ ขวบจนถึงก่อนเข้าอนุบาล อันนี้รัฐบังคับ แต่ว่าไม่ได้หมายความว่าหลังจากก่อน ๒ ขวบนั้นรัฐจะทำไมได้ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำไมได้ อันนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมเขาก็ทำ แต่ว่าไม่ใช่ไปเหมือนกับบังคับให้ต้องทำอย่างนั้น คือลักษณะ ๒ ขวบ น่าจะโอเคนะครับ

ประธาน : คือถ้ารัฐทำ ๒ ขวบเป็นต้นมา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขาก็จะมีเงินเหลือ เขาก็ไปทำตั้งแต่ ๓ เดือนเลี้ยงให้ ป้อนนมป้อนน้ำอะไรไปจนถึง ๒ ขวบก็มาเอาเงินรัฐต่อ ก็เหมือนกับที่เราอธิบายว่า เราไม่ได้เขียนเรื่อง ม. ปลายฟรี ไม่ได้แปลว่ารัฐจัดฟรีไม่ได้ ก็ฟรีได้ อยากจะฟรีก็ฟรี มีสตางค์ก็ฟรี เราใช้ ๒ ขวบจนถึงเข้าอนุบาลก็แล้วกันทั้ง ๒ แห่ง แก้นะท่านนาละ เล่มนี้คือเล่มที่ทำใหม่

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ในเล่มนี้มันมีคำว่า อนุบาลอยู่ข้างหลัง อยู่แล้วนะครับ คือข้อ ๓ บอกว่า จัดให้เด็กเล็ก (๑-๓ ขวบ) ได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาชั้นอนุบาล ถ้าอย่างนั้นในเล่มหลักการนี้จะต้องเขียนคำว่า เด็กเล็กอย่างเดียว โดยยก (๑-๓ ขวบ) ออกหรือเปล่านั้นครับ แค่นั้นก็น่าจะดี ความ คือก่อนหลังมันมี

ประธาน : เดียวมันก็เกิดเป็นปัญหาอย่างที่อาจารย์ศุภชัยว่า เราดูให้ปีเดียวใช้ไหม

นายภัทร คำพิทักษ์ : ครับ

ประธาน : คืออยู่ในวงเล็บนั้นไม่เป็นไร ๒ ขวบจนถึงเข้าอนุบาล

นายภัทร คำพิทักษ์ : ในวงเล็บใช้คำว่า ๒ ขวบนะครับ

ประธาน : ๒ ขวบจนถึงเข้าอนุบาล แล้วก็ต่อว่า ได้รับการดูแลพัฒนา ก่อนเข้ารับอนุบาล การศึกษาก็เป็นคำอธิบายต่อ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ จากรูปสาธารณสุข แรงงาน เกษตรกร และผู้ยากไร้ ทั้งหมดผู้ชายหมดเลยนะคะ ไม่มีผู้หญิงเลย แล้วยังมีรูปเล็กอีกใบหนึ่ง ช่วยเหลือต้นทุนการผลิตอะไรอย่างนี้ก็เป็นผู้ชายอีก

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ผมเรียนนิดหนึ่งนะครับ ตอนรูปแรกมันก็จะผู้ชาย เยอะ นี้เราเปลี่ยนเราเติมผู้หญิงมาแล้ว แล้วก็บางเรื่องอย่างเช่น ตอนอยู่ในอนุกรรมการก็พูดกันเล่น ๆ รูปผู้ป่วยนี้จะเอาผู้ชาย ผู้หญิงคืออะไรอย่างนี้นะครับ ไม่อย่างนั้นก็ต้องเอาทั้งผู้ป่วยทั้งชาย ทั้งหญิงเพิ่ม แล้วอันนี้เป็นอันที่ comment ไปทีหนึ่งแล้วว่าตกลงมันควรจะให้มีทั้งชายทั้งหญิงด้วยกันจริง ๆ ไม่ใช่ชายกับหญิงบางอันมันมีเรื่องอายุด้วยครับ คนแก่คนอะไรอย่างนี้ แต่พวกนี้ข้อจำกัดของ

ทางคนทำเขาก็พยายามไปหารูป แต่เขาก็พยายาม เขาก็กลัวเหมือนกันครับว่าเวลาทำมาแล้ว บางทีนั่งคุยกันเขาบอก เขาบอกคำแบบอาจารย์ชาวบ้านไม่ค่อยเข้าใจหรอก คำแบบที่เขาคิด ชาวบ้านเข้าใจ ผมก็เลยบอก ถ้าอย่างนั้นเอาแบบที่คิดแล้วกัน คือคำที่เราพูดกับคำที่เด็กพูดบางที มันไม่เหมือนกัน ผมก็เลยไม่ได้ไปจู้จี้จุกจิกมาก ก็พยายามให้เขาปรับเท่าที่ปรับได้ แต่ว่าอย่างที่ อาจารย์จूरีร์ว่าคือ เราเคยแนะนำไปแล้วว่าให้มีรูปผู้หญิงบ้าง อาจจะไม่รู้ว่าจะได้หรือเปล่านะครับ ขออนุญาตท่านประธานอธิบายนิดหนึ่งเพราะว่าเราเคย comment เรื่องผู้หญิงเหมือนกัน ท่านอาจารย์จूरีร์วรรณอยู่ในอนุกรรมการนี้ก็จะทักเรื่องผู้หญิงเหมือนกันครับ

ประธาน : คือเขาคงให้เกียรติผู้หญิง เพราะเรื่องนี้มันเป็นเรื่องต่ำเตี้ย พวกแรงงาน เกษตรกร คนยากไร้ ก็เลยไม่อยากเอาผู้หญิงใส่เข้าไป

นางจूरี วิจิตรวาทการ : ท่านประธาน ถ้ามาอีกหน้าหนึ่งคือวันนั้นเราทักไปแล้ว ทีหนึ่ง ทุกคนเป็น ส.ว. ได้ ข้างบนมีผู้หญิงก็น้อยกว่าผู้ชายจำนวน พอมองถึงข้างล่างจะได้ ส.ว. ๒๐๐ คน ๒๐ กลุ่มอาชีพ กลุ่มละ ๑๐ คน ชายล้วนหมดเลย ๑๐ คน อันนี้แย่มากเลยละ

นายภัทร คำพิทักษ์ : อันนี้คนละทีมครับท่านอาจารย์จूरี คนละฉบับ

นางจूरี วิจิตรวาทการ : ถ้าอย่างนั้นก็ต้องไปบอกกลุ่มนั้นให้เปลี่ยน เพราะว่า ยิ่งอะไรที่เกี่ยวกับการเมืองมันต้องกระตุ้นให้มีภาพผู้หญิงบ้าง มือที่โขวก็มีผู้ชายหมดทั้ง ๒ อัน นะคะ คือว่าถ้าตามหลักสิ่งเหล่านี้และข้างหลังอีกอะไรนี้ นึกว่าเราทักท้วงไปแล้ววันก่อน

ประธาน : คือมันยากที่คนจะเข้าใจเพราะบ้านเราไม่เคย discriminate เหมือน อย่างอเมริกา ในอเมริกาจะต้องมีผิวขาวผิวดำคู่กันเสมอ ผู้หญิงกับผู้ชายยังไม่ค่อยเท่าไร แต่ต้องมี ผิวดำผิวดำ แต่บ้านเรา sense of discrimination มันเพิ่งมารุนแรงขึ้น เมื่อผู้หญิงเกิดเรียกร้อง ความจริงแต่ก่อนไม่มี เราก็ไม่เคยรู้สึกที่ผู้หญิงด้อยกว่าหรืออะไรว่า พอเขาเรียกร้องมา เราก็ ชักจะเริ่มรู้สึกมันด้อยกว่าจริง ๆ เพราะฉะนั้นก็ต้องเริ่มเขียนอะไรให้มันชัดเจนขึ้นว่า คือเมื่อไร ที่เขียนอะไรให้ชัด แปลว่าความแตกต่างมันมีเยอะ ถ้าเราไม่ค่อยได้เขียนอะไร แปลว่ามันไม่ได้ รู้สึกอะไร คนเขียนเป็นผู้ชายก็ใส่รูปผู้ชาย คนเขียนเป็นผู้หญิงก็ใส่รูปผู้หญิง แต่ว่าตอนนี้มันชักจะ เริ่มนั้น ก็ใส่คู่เพิ่มได้ไหม ถ้าอันไหนที่มันเพิ่มไม่ได้ มันจำกัดก็ใส่เป็นผู้หญิงเข้าไป เพราะผู้ชาย ไม่ค่อยน้อยใจ แล้วก็ตัว ส.ว. อะไรก็ใส่ผู้หญิงให้มากกว่าผู้ชายไว้ ต่อไปเราก็จะได้อยู่บ้านเลี้ยงลูกไป ให้ผู้หญิงทำงานแทนเราบ้างไม่มีปัญหา ใส่ไปได้เลย เวลาไปโฆษณาผู้หญิงเขาอาจจะชอบกว่าเรา ให้ความสำคัญมากขึ้น

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ถ้าอย่างนั้นท่านอาจารย์ศุภชัยครับ คำนี้ใช้เหมือนเดิมใช่ไหมครับว่า จึงแก้ปัญหาให้ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันตั้งแต่วัย ๒ ขวบ ใช่ไหมครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ใช่ครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ขออนุญาตนิดหนึ่งถ้าวัยเล็กแค่นั้น อาจจะไม่ใช่วัยศึกษานะคะ คือได้รับการพัฒนา เพราะว่าเขาไม่ได้ไปเรียนหนังสือแบบที่เราเรียนจริง ๆ และไม่ควรถูกให้เรียนแบบนั้นด้วยในวัยนั้น แต่เป็นการกระตุ้นการพัฒนา

ประธาน : ก็เปลี่ยนคำว่า ศึกษา เป็น พัฒนา

นางจรี วิจิตรวาทการ : คือเรารู้ แต่ว่าถ้าเราใส่ศึกษา ดิฉันคิดว่า

ประธาน : ก็เปลี่ยนเป็น พัฒนา ได้ไหม

นางจรี วิจิตรวาทการ : ได้ค่ะ

ประธาน : เปลี่ยนเป็น พัฒนา เลยเห็นหรือเปล่า

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ท่านประธานครับ ชาวบ้านไม่เข้าใจครับ พัฒนาอะไรนี่ครับ คือศึกษาก็ศึกษาครับ แล้วก็ถ้าจะมีคำว่า พัฒนาด้วย ก็มีคำว่า พัฒนาด้วย แต่ให้พัฒนาเฉย ๆ ชาวบ้านไม่เข้าใจครับ ชาวบ้านเขาเข้าใจเรื่องการศึกษาที่เขาเข้าใจ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ตรงนี้เพี้ยนมันเป็นเรื่องที่ควรรวมทั้งในเรื่องมันมีทั้ง ๒ เรื่อง คือมีเรื่องการอบรมพัฒนากับเรื่องการศึกษา คือตั้งแต่ ๒ ขวบจนถึงอนุบาลมันเป็นเรื่องของอบรมพัฒนา แล้วพอเข้าอนุบาลมันเป็นเรื่องการศึกษา เวลาเขียนถ้าจะเขียนก็เขียน ไม่อย่างนั้นก็ต้องเขียนว่า จัดการอบรมพัฒนาและให้การศึกษา ก็เขียนให้ครบไปเลย แต่ผมว่าคำว่า การศึกษา ต้องมีครับ ถ้าไม่มีคำว่า การศึกษา ชาวบ้านไม่เข้าใจครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

จีรภา ๓/๑

ประธาน : อย่างนั้นก็เอา การศึกษาพัฒนา ได้ไหม

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ครับ

ประธาน : คือนี่เราไม่ได้เขียนวิชาการ กำลังเขียนให้ชาวบ้าน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : เขียนให้ชาวบ้านครับ ความจริงบอกคุณพงศธรว่า ทำเสร็จแล้วให้ไปหาแม่ค้าไถ่อย่างหน้าออฟฟิศลองอ่านดูว่าอ่านแล้วเข้าใจหรือเปล่า ถ้าอ่านแล้ว เข้าใจก็โอเค เพราะว่าตัวคนที่เราอยากให้อ่านคือชาวบ้านร้านค้าในตลาดทั้งหลาย พ่อค้าแม่ค้า คนใช้แรงงาน ถ้าเขาอ่านเข้าใจผมว่าโอเค เราอ่านไม่เข้าใจก็ไม่เป็นไรเท่าไร แต่ชาวบ้านเขาอ่าน แล้วเขารู้ผมโอเคเลย ก็ใช้ ๒ อย่างไปได้ไหม

ประธาน : ศึกษาพัฒนา

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ขอนิดหนึ่งค่ะ ดิฉันหมายถึงเฉพาะช่วง เด็กเล็กนะคะ ตอนอื่นใส่ศึกษาก็ถูกต้องแล้ว เด็กเล็กมาก ๆ นี้

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : มัน Heading ครับอาจารย์ครับ เพราะว่า heading จะให้ใส่อะไรครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : heading ไหนคะ ภายใต้เด็กปฐมวัยนะคะ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ใช่ครับอาจารย์ heading ที่ตรงคำว่า การศึกษา นี้ครับ ที่จัดการศึกษา

นางจรี วิจิตรวาทการ : ดิฉันไม่ mind อันนั้นไม่ว่าค่ะ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ตรงนั้นได้ใช้ไหมครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : เพียงแต่แย้งตรงได้รูปของเด็กทารกที่บอกมาก่อนเข้ารับ การศึกษาดิฉันกลัวมากกว่าเด็วกระทรวงศึกษาจะไปยุ่งกับเขา เพราะว่ามันการศึกษาเขาเกรงว่า ในวัยนั้นพัฒนาการของเด็กมันเป็นเรื่องของการให้พัฒนาด้านสติปัญญา อารมณ์อะไรต่ออะไร แต่ไม่ใช่เรียน ก ข เด็วพวกกระทรวงจะไปยุ่งยามกับเขาแล้วจะไปออกหลักสูตรให้เขา เขากลับกัน มากกว่าเรื่องอย่างนี้จะเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นถ้าสมมุติว่าในเฉพาะช่องนั้นค่ะ ช่องเด็กทารกแค่นั้นเอง อันอื่นไม่ mind

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ช่องเด็กทารกเขาเขียนว่า ได้รับการดูแลและพัฒนา

นางจรี วิจิตรวาทการ : ต่อไปก่อนเข้าได้รับการดูแลและพัฒนาสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ โอเคก่อนเข้ารับการศึกษา

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ก่อนเข้ารับการศึกษาครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : โอเคค่ะ

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ผมขออนุญาตนิดหนึ่งครับ ตรงนี้เดี๋ยวจะลืมนะ คุณพงศธร บริการสาธารณสุขทางซ้ายมือรูปข้างล่างสุดมันต้องเหมือนกับกระทรวงสาธารณสุขนะ สาธารณสุขมันไม่มีสระอะ ขอขอบคุณครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ในจอขยายขึ้นได้อีกไหมครับ

ประธาน : นี่มันคือตามที่เป็นจริงแล้วใช่ไหม

นายภัทร คำพิทักษ์ : อีกสัก ๑๕๐ ได้ไหม

ประธาน : ยาก ยากที่จะให้คนสนใจ มันตัวเล็ก

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : หรือจะเพิ่ม size กระดาษ

ประธาน : ทำไมเราต้องทำเป็นเล่มขนาดนี้ล่ะ

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ถ้าอย่างนั้นเพิ่มเป็นประมาณครึ่ง A4 ดีไหมครับ

ประธาน : ทำเป็นขนาดนี้ได้ไหม

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ได้ครับ

ประธาน : เพราะว่ามันจะได้เท่ากัน เล่ม ๑ เล่ม ๒ จะได้เท่ากัน แล้วก็ตัวจะได้ใหญ่ขึ้น ขยายให้มันใหญ่ขึ้น เพราะว่านี่ถึงขานาหาไปทำนาแกไม่ได้พกแว่นไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เด็กเล็กเปลี่ยนรูปให้โตขึ้นกว่านี้อีกนิดได้ไหม อันนี้เป็นรูปเด็กทารกเลย รูปเด็กเล็กน่าจะให้ดูโตกว่านี้หน่อย ให้ดูเป็นเด็กสูงวัย

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ความจริงต้องกำลังคลาน แล้วก็กำลังเดิน

ประธาน : รูปคลาน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : รูปคลานจะดีที่สุด คราวที่แล้วรู้สึกเป็นรูปคลานหรือรูปอะไรนะ รูปเดินแล้ว ตอนนี้น้ำมันเป็นรูปกินนมใช่ไหม แล้วรูปน้ำมันเป็นรูปกำลังเดิน คราวนี้ต้องเอารูปกำลังคลาน น้ำมันยังเล็กไปนิดหนึ่ง คลานได้แล้วกำลังจะเริ่มเตาะแตะ ๆ

ประธาน : มีอะไรไหมหน้านี้ เปลี่ยนรูปเป็นผู้หญิงให้หมดทั้ง ๓ รูปนะ หาได้ไหม

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : หมายถึง

ประธาน : ขวามือ คุ้มครองแรงงาน

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : คนยากไร้เป็นผู้หญิงไหมครับ

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประธาน : ก็เป็นผู้หญิงหมด เตียวเขาหาว่าที่ผู้หญิงยากไร้

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : เอาเป็นจัดสาธารณสุขกับเกษตรกรเป็นผู้หญิงใหม่
ครับ แล้วแรงงานกับคนยากไร้เป็นผู้ชาย

ประธาน : คือพอคุณจัดแบบนั้นนะแล้วไปเจอคนที่บอกอ้อถึงจะตายแล้วก็ฉันเป็นผู้หญิงหรือ พอตอนเจริญเติบโตเป็นผู้ชายหรือ คือเวลาคิดเขาคิดมากได้

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ใส่คู่เลยได้ไหม ผู้หญิงผู้ชายหารูปที่เป็นคู่ มีทั้งผู้หญิง
ผู้ชาย ๒ เพศไปเลยทุกรูปเลยอย่างนี้จะง่าย ผมกราบเรียนท่านประธานครับ ตอนที่เราดูผมยังให้
เจ้าหน้าที่ที่เขาอายุน้อย ๆ มาดูตัวหนังสือ เขาบอกเขาดูแล้วเขาอ่านได้ตัวหนังสือกับเขาไม่เล็กไป
ผมก็เลยโอเค อ่านได้ก็โอเค แต่คราวนี้อย่างเราอ่านแล้วมันต้องใส่แว่นตาอ่านเขามาได้ ตอนนั้นก็
test ดูเหมือนกันว่าตัวหนังสือมันเล็กไปไหม

ประธาน : คนอายุน้อย ๆ จะไม่ค่อยอ่านหรอก คนอายุกลางคนจะอ่าน

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมขออนุญาตนะ แต่ผมเห็นด้วยกับท่านประธานว่า
ตัวหนังสือมันสวยแต่มันเป็นแบบที่มันอ่านยาก ถ้าเราหาแบบที่มันอ่านง่ายกว่านี้จะดีกว่า

ประธาน : ตัวใหญ่ขึ้นแล้วมันก็จะดีขึ้น แต่ว่าพอขยายเท่านี้แล้วก็คงใหญ่ขึ้น
หน้าถัดไป

นายภัทร คำพิทักษ์ : อันนี้เข้าใจว่าจะเป็นหน้าที่ของประชาชนครับ ที่นี้คำว่า
สิ่งที่ประชาชนต้องทำมันจะบังคับเขาไหม

ประธาน : แล้วทำไมสิ่งที่ประชาชนต้องทำกับการได้รับการคุ้มครองตลอดชีวิต
มันมาอยู่ด้วยกัน

นายภัทร คำพิทักษ์ : มันเป็นหน้าที่ แผ่นซ้ายเป็นหน้าที่ของประชาชน แผ่นขวา
คือสรุปของท่านอาจารย์ เจตนาเขาอยากจะสรุปว่าสิทธิแล้วก็หน้าที่ของรัฐรวมไปหมดแล้ว
เราได้รับการคุ้มครองทั้งชีวิตก็ต้องสลับซ้ายกับขวา คุณก็ต้องสลับหน้าซ้ายกับขวานะครับ

ประธาน : นี่เพิ่มขึ้นมาหรือ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ภาพทางด้านขวาเราสรุปเรื่องที่เป็นนโยบายของรัฐว่า
ต้องดูแลคุ้มครองประชาชน ซึ่งเราบอกว่าตั้งแต่เกิดจนแก่จนตายนั่นแหละ ก็คือตั้งแต่อยู่ในท้องแม่
ต้องดูแล มาวัยเด็กต้องจัดการศึกษาดูแลพัฒนาอะไรพวกนี้ วัยทำงานก็ต้องให้ความคุ้มครอง
ความเป็นอยู่รายได้จนถึงวัยชราที่รับบริการสาธารณสุขแล้วก็ส่งเสริมการออม เพราะฉะนั้นหน้านี้

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

เป็นเรื่องสรุปของรัฐที่มีนโยบายในการที่จะดูแลประชาชน ส่วนด้านซ้ายมันเป็นเรื่องของกำหนดเขียนหน้าที่ที่ประชาชนต้องทำเพื่อส่วนรวม ซ้ายแบ่งเป็น เดิมมันมีในบล็อกแรกมันเป็นหน้าที่ที่เคยกำหนดมาตั้งแต่ไหนไหนของรัฐธรรมนูญ แต่สิ่งที่เราเพิ่มเข้าไป ๓ เรื่องสำคัญที่อยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็คือเรื่องไม่สร้างความแตกแยก เรื่องของการที่จะมีอนุรักษ์ทรัพยากรกับเรื่องของการที่จะจัดเรื่องการทุจริต

ประธาน : ตรงไม่ทุจริตเห็นจะไม่ใช่ ไม่รวมมือหรือสนับสนุนการทุจริต

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมขออนุญาตครับ ผมว่าจะถามอยู่เหมือนกันว่านี่มันหมายถึงอะไร มาจับมือกันอยู่แล้วมีเครื่องหมาย ผมดูแล้วผมยังไม่เข้าใจ จะขอคุณพงศธรอธิบายมือใครกับมือใครจับกันอยู่ ถ้าเปลี่ยนเป็นอย่างท่านอาจารย์ว่าเป็นไม่อะไรนะครับ

ประธาน : ไม่รวมมือหรือสนับสนุนการทุจริต

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ขออนุญาตนะครับ ภาพเต็ม ๆ มันจะเป็นเหมือนกับตัวซ้ายสุด เหมือนแอบจับมือแล้วสอดเงินครับ แต่ถ้าไม่ชอบเดี๋ยวเปลี่ยนให้ครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ผมขออนุญาตนิดหนึ่งก่อนนะครับ คือรูปนี้ตอนแรกคุณพงศธรทำมานี้รูปมันจะเป็น positive แต่คำพูดมันเป็นอันนี้ที่บอกให้แก้งงไม่ได้แก๊งก็คือไม่สนับสนุนการทุจริต คราวนี้ในอนุกรรมการก็มองว่าถ้าจะห้ามอะไรสักอย่างมันน่าจะเป็นอะไรที่มันชัดเจน แต่ถ้าชัดเจนภาพข้างในมันควรจะเป็นภาพของการทุจริตแล้วบอกว่าไม่เอา ภาพที่เขาหามาก็คือจับมือกันแต่ว่ามีเงินให้ด้วย ก็อย่างนี้ไม่เอา ก็เลยออกมาเป็นแบบนี้ คือตอนแรกมันไม่ใช่รูปนี้มันเป็นอีกรูปหนึ่งทีบอกว่าเหมือนรูปเป็นอะไรนะคุณพงศธรตอนรูปแรก

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : เป็นเหมือนมือส่งเงินครับ แล้วอีกมือหนึ่งบอกว่าไม่เอา

นายศุภชัย ยาวะประภาช : อันนั้นจะเป็นรูปส่งเงิน และมือหนึ่งบอกว่าไม่รับเงิน แต่เนื้อหามันจะเขียนว่าไม่สนับสนุนการทุจริต พอตีตอนในที่อนุกรรมการก็มองว่าถ้าจะห้ามก็น่าจะเป็นชัดเจนแบบนี้ คราวนี้ก็แล้วแต่กรรมการนะครับ เพราะเราก็กลับไปกลับมากันว่าเอาแบบไหน แบบรูปเป็น positive แล้วเนื้อหามันเป็นห้ามดี หรือว่าอันนี้ก็คือให้มันตรงกันก็คือบอกว่าห้ามก็คือไม่สนับสนุนการทุจริตก็เลยชัดเจน ชัดเจนก็คือไม่สนับสนุน รูปออกมาเป็นแบบนี้ พอตีภาพมันไม่ค่อยชัด ภาพนี้คือการส่งเงินกันครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

จรรยา ๓/๕

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ ถ้ามีเงินอยู่เมื่อครูนี้นี้ผมก็เข้าใจ ถ้ามี
แบงก์แลกอยู่นะ แต่เรามองไม่เห็นเงินก็เลยไม่เข้าใจว่าใครกับใครไปคิดอยู่นะ ก็สุดแล้วแต่นะครับ
ที่ประชุมเห็นอย่างไรครับ จะควรมีเงินมีอะไรอยู่ในนี้ไหมครับ ส่งเงินแล้วก็จับมือกันอยู่ คือถ้าเห็น
เงินแพลมออกมาก็เข้าใจ ขอขอบคุณครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ขออนุญาตท่านประธาน แต่คุณพงศธรยังไม่แก้อันนั้น
เลยนะ อันที่มุมล่างซ้าย เพราะมุมล่างซ้ายมันเป็นอย่างเดียวกันก็คือไม่สร้างความแตกแยก แต่รูป
มันเป็นรูป positive ก็คือรูปจับมือกัน คือถ้าไม่มันน่าจะ ตระรกะน่าจะเป็นชุดเดียวกัน ไม่อย่างนั้น
ตระรกะมันขัดกัน ถ้าที่ในอนุกรรมการเราบอกว่ารูปจับมือเป็นอย่างไร ถ้าไม่อย่างนั้นอันนี้ก็ต้องเป็น
คือทะเลาะกัน แล้วก็ขีดไม่เอา ไม่สร้างความแตกแยก ต้องเลือกแบบใดแบบหนึ่ง แต่ตระรกะมันควร
จะเป็นชุดเดียวกันไม่ใช่ตระรกะมันคนละชุด

นายภัทร คำพิทักษ์ : รูปซ้ายมือทำเป็นรูปคนหันหน้าไปคนละทางได้ไหม
หันซ้ายทางหนึ่ง หันขวาทางหนึ่ง เอาหลังชนกัน ไม่สร้างความแตกแยก

นายพงศธร วงษ์โชติปินทอง : ท่านประธานครับ ดูไม่ชัดครับ ถ้าหันหลังให้กัน
อะไรอย่างนี้ครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาช : รูปคนทะเลาะกันแล้วก็มีขีดอย่างนี้จะได้ว่าห้าม

ประธาน : แล้วก็ทำเป็นรูปกากบาท เหมือนกับด่ากันอยู่

นายพงศธร วงษ์โชติปินทอง : แต่ถ้าเกิดเป็นรูปอะไรแล้วมีตัวกากบาทตรงนี้ครับ
มันจะทำให้ดูยากขึ้นนะครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : เอานวม เห็นแต่นวมกับข้อมือ ไม่ต้องเอาคน นวมซ้ายกับ
นวมขวา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือหน้าที่ของรัฐในที่ทำงานนี้มี ๙ เรื่องเท่านั้นเอง
แต่จริง ๆ แล้วในมาตรา ๕๐ มี ๑๐ เรื่อง เดี่ยวเขาจะบอกว่าทำไมในกฎหมายมันมี ๑๐ เรื่อง แต่
มี ๙ เรื่องเอง น่าจะทำให้ครบเป็น ๑๐ เรื่อง

ประธาน : คือ ๑ กับ ๒ มันรวมอยู่อันเดียวกัน เพราะมันเรื่องชาติเหมือนกัน
เขาก็เลยลดเหลือ ๙ เพราะมันไม่รู้จะแยกอย่างไร ๑ กับ ๒ พิทักษ์ชาติกับรักษาชาติ

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : ขออนุญาตครับ ในภาพที่ ๒ เข้ารับการศึกษาชั้น
พื้นฐานในรัฐธรรมนูญเขียนว่า ในการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งความหมายมันต่างกันครับ

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประธาน : เปลี่ยนเป็นภาคบังคับ คุณต้องฟังข้อความเขาไปก่อนแล้วค่อยไปหารูปที่หลัง บล็อกที่ ๒ ข้างบน เข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แก่เป็น เข้ารับการศึกษาภาคบังคับ ความจริงใช้คำในรัฐธรรมนูญน่าจะดีกว่า หน้าทีของประชาชน หัว heading นะ นี่เขาพยายามจะใช้ศัพท์ธรรมดา แต่ศัพท์ธรรมดาแล้วดูแรงกว่า

นายประพันธ์ นัยโกวิท : หน้าทีปวงชนชาวไทยอะไรอย่างนี้

ประธาน : ก็เอาของประชาชนก็แล้วกัน หน้าทีของประชาชน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : รูปแรกที่เป็นรูปธงชาติที่ว่าปกป้องชาติ ในตัวมาตรา ๕๐ พิทักษ์รักษา (๒) ป้องกันประเทศ ปกป้องเดี่ยวเขาบอกเอะมาจากที่ไหน

ประธาน : เขาพยายามจะใช้ภาษาชาวบ้าน คือมันลำบากนะ คือเราแปลงตัวเมื่อวานนี้ตัวนี้เราก็พยายามใช้ภาษาในรัฐธรรมนูญให้มาก ทีนี้ถ้าตัวนี้ใช้ภาษารัฐธรรมนูญอีกก็ไมู้จะทำกันทำไม เขาก็พยายามจะใช้ภาษา บางทีอันนี้เขาก็ยังเกรงใจนะ ถ้าเขาใช้ภาษาวัยรุ่นเขามันอาจจะไม่เป็นอย่างนี้ หรืออาจจะดีก็ได้ จ้าบอย่างนี้ คือเรื่องภาษาต้องยอมรับว่ามันจะไม่เหมือนกับในรัฐธรรมนูญทีเดียว เอาแต่เพียงว่าให้มันได้สาระใกล้เคียงกับที่เราต้องการ อย่าให้มันผิดไปจากความเป็นจริง ผมกำลังพยายามหาพวกผู้หญิงสตรีมีครรภ์มันอยู่มาตราอะไร

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : มาตรา ๔๘ ครับ

ประธาน : รูปวัยทำงานเปลี่ยนเป็นผู้หญิงนะ จะได้หญิงชาย หญิงชาย วัยชราไม่เป็นไร ผู้หญิงไม่ชอบอยู่แล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : วัยชรา สาธารณะสุขก็ไม่มีสระอะเหมือนกัน

ประธาน : สัญลักษณ์ของคนชราคือหัวล้านหรือ วัยมันก็ยังไม่ชราละ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ถือไม้เท้าครับ

ประธาน : หน้าถัดไป

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับตัว headline อันนี้น่าจะเป็นรัฐธรรมนูญคุ้มครองทั้งชีวิตจากท้องแม่ถึงแก่แก่แม่ใหม่ครับ คำของคุณปกรณ์เขาตีเหมือนกันนะครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ถามคุณพงศธรเขาก็บอกว่าคำแบบนั้นเป็นคำพวกเรา ผมก็เลยบอกเดี่ยวลองถามดูแล้วกัน เพราะเขาบอกคำอย่างที่เราใช้คือแนะนำเขาแล้วละ เขาบอกว่าคำอย่างนั้นเหมือนมันไม่โดนใจเขา ก็แล้วแต่แล้วกัน คุณพงศธรลองอธิบายสิที่บอกผม

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

นายพงศธร วงษ์ชาติปีนทอง : ก็แค่คำว่าตั้งแต่ยังไม่เกิดเฉย ๆ ครับ ก็ไม่มีอะไร
มากครับอยากให้คำมั่นดูเรียบง่ายธรรมดา ๆ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : คือน้องเขาใช้คำพื้นฐานแบบเหมือนคนคุยกันครับว่า
ได้รับการคุ้มครองทั้งชีวิตนะตั้งแต่เกิดยันแก่อะไรพวกนี้ แล้วก็เพื่อให้คนอ่านเขาอ่านบ๊ีบก็รู้เลย
ถ้าไปใช้คำทางการเยอะ ๆ มันจะกลายเป็นไม่น่าสนใจ แล้วก็ก็เป็นเรื่องทางการไป

ประธาน : ต้องเข้าใจนะว่าเวลาคุณพูดถึงวรรณศิลป์ในคนรุ่นนี้ต้องมีสัมผัสนอก
สัมผัสใน แต่ถ้าวรรณศิลป์ในรุ่นนี้เขาไม่มีสัมผัสเลย คุณเห็นเนื้อเพลงเขาใหม่ละไม่มีสัมผัสตั้งแต่ต้น
จนจบ ใหม่ ๆ ผมยังว่าเอ๊ะมันจำได้อย่างไร ของเราที่จำได้เพราะมันสัมผัส แต่พอเราที่สัมผัสไปให้
เด็ก ๆ พวกนี้ท่องโอโฮยาก จำยาก มันเปลี่ยนไปหมด

นายภัทร คำพิทักษ์ : อย่างนั้น LINE บนเราจะเปลี่ยนใหม่ครับ ท่านอาจารย์
ศุภชัย ผมว่าถ้ารัฐธรรมนูญคุ้มครองทั้งชีวิตมันจะเหมือนตัวห่อข้างหน้ามาทั้งหมด นี่คือแผ่นสรุป

ประธาน : คำว่า ได้รับการ เปลี่ยนเป็น รัฐธรรมนูญ เสียหน่อยก็แล้วกัน
รัฐธรรมนูญคุ้มครองทั้งชีวิต

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ขออนุญาตสั้น ๆ นิดเดียวครับ รูปคนทำงานที่ท่าน
ประธานบอกว่าเป็นผู้หญิงเอาเป็นแบบที่ไม่ใส่สูทได้ไหม ที่เป็นมนุษย์ทั่วไป

นางจรี วิจิตรวาทการ : หมายถึงว่าไม่ว่าหญิงชายไม่ใส่สูทใช้ไหมคะ หรือว่าเฉพาะ
แต่ผู้หญิงไม่ใส่สูท

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : เมื่อครุ่นที่ท่านประธานบอกว่าวัยทำงานให้เปลี่ยนเป็น
ผู้หญิง ที่นี้ผู้หญิงคือทุกรูปถ้าเป็นไปได้ควรจะเป็นรูปของคนธรรมดาปกติครับ เช่น จะเป็นกรรมกร
คนใช้แรงงาน เกษตรกร พ่อค้าแม่ค้าอะไรอย่างนี้ครับ เพราะว่าอันนี้พอไปถึงมือเขาแล้วเขามอง
เขาจะารู้เป็นตัวเขา ประเภทที่ใส่สูทผูกไทเขาจะไม่ค่อยรู้สึกว่าเป็นตัวเขาสักเท่าไรครับ

ประธาน : หน้าต่อไป หัวข้อมันหายไปไหน ตั้งหัวข้อเป็นการเลือกตั้งได้ไหม
คืออยู่ ๆ ทุกคะแนนเสียงมีความหมายไม่รู้อะไร

นายพงศธร วงษ์ชาติปีนทอง : เหมือนตอนแรกคณะกรรมการอยากเปลี่ยน
หัวข้อให้เป็นเหมือนประโยคบอกเล่าให้หมดครับ ก็เลยดึงคำนี้มาก็เลยเปลี่ยนเป็นอย่างนี้ครับ

ประธาน : ไม่ใช่ ตัวทุกคะแนนเสียงมีความหมายนะโอเค แต่หัวจากตัวนี้ขึ้นไป
ข้างบนขีดเส้นใต้ว่าการเลือกตั้ง

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : อยู่ข้างบนอีกใช้ไหมครับ อยู่ข้างบนคำว่า
การเลือกตั้ง

ประธาน : เฉย ๆ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : การเลือกตั้ง ส.ส. ไปเลยได้ไหม

ประธาน : มันจะมี ส.ว. ต่อมา หรือจากการเลือกตั้งเปลี่ยนเป็นการเมืองก็ได้
จะเอาอะไร การเมืองหรือจะเอาการเลือกตั้ง การเลือกตั้งดีกว่า มันมีอันหนึ่งที่ทำอย่างไรเราถึงจะ
หยิบจุดเด่นมันขึ้นมาว่าเราขยายไปให้ ๑๘ ปีถึงวันเลือกตั้ง มันจะได้กินใจเด็ก

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เพิ่มอีกเรื่องหนึ่ง คือเป็นเยาวชนคนรุ่นใหม่ ๑๘ ปีในวัน
เลือกตั้งมีสิทธิลงคะแนน

นายภัทร คำพิทักษ์ : ตรงท้ายข้อมือหย่อนบัตรน่าจะทำได้นะ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ขออนุญาตท่านประธานครับ คุณพงศธรเขียนสั้น ๆ ก็
ได้ว่า ๑๘ ปีเต็มอะไรแบบนี้ให้เขาเห็นภาพ ให้เห็นตรงที่ว่า ๑๘ ปีเต็มก็มาหย่อนบัตรได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในวันเลือกตั้ง

ประธาน : คือรูปหย่อนบัตรอาจจะเปลี่ยนเป็นรูปเด็กวัยรุ่น แล้วก็บอกอายุ ๑๘ ปี
ในวันเลือกตั้ง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : อันนี้คือที่เรากาใบเดียวแล้วเอาไปใช้ทั้ง ๒ กรณีครับ
อันนี้เราจะสื่อเรื่องกาใบเดียวเลยมีอันนี้ออกมา

ประธาน : ก็เพิ่มอีกหน้าหนึ่ง

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ขออนุญาตนะครับ ไปเพิ่มตรงหน้าที่ไหมครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : แบบท่านประธานว่าน่าจะ work นะ คือเป็นรูป
วัยรุ่น แล้วก็เขียนว่าที่ท่านประธานบอก ๑๘ ปีเต็ม

ประธาน : ๑๘ ปีในวันเลือกตั้ง

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ในวันเลือกตั้ง แล้วก็ยื่นมือไปแล้วก็หย่อนบัตร ก็คือ
ให้เขาเห็น คือมันสื่อ ๒ อย่างพร้อมกันเลย

ประธาน : จริง ๆ มันก็อยู่ในหัวข้อทุกคะแนนเสียงมีความหมายเหมือนกัน
เพราะมันหย่อนลงไปรับพวกนี้มา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เห็นที่เสนอมานี้มีให้เลือกใช้ไหม มีเลือก ๒ แบบใช้ไหม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

จรรยา ๓/๙

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ใ้ครับ ทางหน้าต่อไปเป็นเรื่อง ส.ส. อีกแบบหนึ่ง
ครับ คาดว่าน่าจะดีกว่า

นายประพันธ์ นัยโกวิท : หน้าไหนดีกว่า

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : หน้าข้างหลังครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : หน้าหลังน่าจะดีกว่า

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ครับ จะแตกต่างกันตรงท่อนข้างล่างครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แล้วคำอธิบายวิธีการเลือก ส.ส. มันไม่ค่อยจะตรงนะ
คือไปบอกพรรค ก ได้ ๔๐๐ พรรค ข มันน่าจะเป็นนาย ก นาย ข เพราะมันใช้บัตรเลือกตั้งเขต
คือคำอธิบายนี้ ยกตัวอย่างว่าพรรค ก ได้ ๔๐๐ พรรค ข ๒๐๐ พรรค ค ๒๐๐ พรรค ง ๒๐๐
ความจริงมันเป็นตัวคนมากกว่า เลือกนาย ก

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : คือเขาจะอธิบายเรื่องของ ส.ส. บัญชีรายชื่อด้วยครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มันใช้บัตรเลือกตั้ง ส.ส. เขตมันไม่ใช่เลือกพรรค ก
มันเป็นเลือกนาย ก

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ขออนุญาตนะครับ เป็นผู้สมัครพรรค ก ใหม่ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือไม่ได้เลือกพรรค เขาเลือกผู้สมัคร

ประธาน : จะใช้แบบที่ ๒ ใ้ใหม่ แบบที่ ๒ บรรทัดใต้หัวตัวใหญ่ รัฐธรรมนูญฉบับนี้
จะไม่ปล่อยให้คะแนนเสียงทั้งหมดสูญเปล่า ตัดคำว่า ทั้งหมดไม่ให้คะแนนเสียงสูญเปล่า หรือ
จะเป็นว่า คะแนนเสียงของใครต้องสูญเปล่า แล้วก็เปลี่ยนผู้สมัคร

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ขออนุญาตนะครับ ถ้าเกิดแบบที่ ๒ ตรงกรอบ
ตรงกลางที่มี ๓๕๐ กับ ๑๕๐ คน จะตัดคำพูดนะครับ เหลือเป็นแค่ ส.ส. ๕๐๐ คน แบ่งเป็น ส.ส.
แบบแบ่งเขต ๓๕๐ คน แบบบัญชีรายชื่อ ๑๕๐ คน แล้วเอารายละเอียดไปเติมตรงข้างล่างครับ
กล่องขวาล่างสุดที่เขียนว่า คิดเป็นคะแนน ส.ส. บัญชีรายชื่อ จะเปลี่ยนเป็น นำมาคำนวณคิดเป็น
คะแนน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคครับ

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประธาน : ผมว่าแบบ ๑ ชัดดีกว่า เพราะมันบอกถึงของเก่าว่าไม่ใช่อะไร
แบบใหม่มันไม่ได้บอกว่า ของเก่าไม่ใช่อะไร มันบอกแต่วิธีนับคะแนน

นายพงษ์ธร วงษ์ไชติปั้นทอง : ขออนุญาตครับ หรือว่านำมาผสมกันใหม่ครับ

ประธาน : อันนี้มันก็สมบูรณ์มาแล้ว เพราะอันนี้เราจะอธิบายทุกคะแนนเสียง
มีความหมาย จะให้เห็นว่าของเดิมมันไม่มีความหมาย

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตเรียนถาม
ท่านอภิชาตนะครับ ข้างบนบรรทัดที่ ๓ ข้างบนทางซ้ายมีอะไรรึครับ เลือกตั้งแบบแบ่งสัดส่วน
เราใช้คำว่า จัดสรรปันส่วน หรือเปล่าครับ เราใช้คำนี้หรือครับ หรือว่า แบบแบ่งสัดส่วน หรือเราใช้
จัดสรรปันส่วน ผสมอะไรนี้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คืออันนี้เขาใช้อะไรที่เขียน โดยจะเลือกใช้การเลือกตั้งแบบ
แบ่งสัดส่วน

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : แบ่งหรือครับ ใช้คำว่า แบ่ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เมื่อกี้ที่เราพูดกันเราใช้คำว่าอะไร จัดสรรปันส่วนผสม
ใช้ใหม่

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ผมก็จำคำว่า จัดสรรปันส่วนผสม มันอยู่ในหัวนะครับ
นึกว่าเราเปลี่ยนเป็น แบ่งสัดส่วน ตกกลางต้องแก้ใหม่ครับ จัดสรรปันส่วนผสม กราบเรียนถาม
ท่านอาจารย์ครับ

ประธาน : ก็แก้ตรงตามที่เราเรียก

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : จัดสรรปันส่วนผสม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือที่อธิบายในช่องต่อมา ที่ผ่านมาเสียงส่วนน้อยไม่เคย
มีค่า และคำอธิบายอันต่อมา รู้สึกมันยังไม่ค่อยจะชัดเจนนะครับ มันอ่านแล้วยังไม่

ประธาน : ไม่ใช่พรรค ก นาย ก

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เราจะใช้ ผู้สมัคร ใช้ใหม่ครับ ผู้สมัครพรรค ก

ประธาน : นาย ก เฉย ๆ คำว่า พรรค ก ทั้ง ๒ box ซ้ายขวา เปลี่ยนเป็น นาย ก
นาย ข นาย ค ให้หมด เราไม่ได้เลือกพรรค เราเลือกนาย แล้วตรงที่ว่า ผู้สมัครพรรค ก ก็จะมีคนไป
เปลี่ยนว่า นาย ก ได้รับเลือกตั้ง แต่เสียงที่ไม่ได้เลือกนาย ก จะสูญเปล่า question mark

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

พุทธชาติ ๔/๒

ก็เอาออก ในวงเล็บข้างล่างใต้ตัวเลข ก็ นาย ก นาย ข นาย ค นาย ง ทั้งที่คะแนนนาย ก น้อยกว่า
คะแนนนาย ข ค ง รวมกัน

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ ถ้าจะเอาแผ่นนี้ผมว่า ยกความ
๒ บรรทัดล่างคือ ทั้งที่คะแนนนาย ก น้อยกว่านาย ข ค ง รวมกันขึ้นไปอยู่บนตัวเลข ๔๐๐ น้อย
กว่า ๖๐๐ ได้ไหมครับ ผมว่าน่าจะเข้าใจง่ายกว่า

ประธาน : เป็นว่า นาย ก ได้รับเลือกทั้งที่คะแนนนาย ก น้อยกว่าคะแนนนาย ข
ค ง รวมกัน ตรง สฎญเปล่า ก็ไม่ต้องมี

นายพงศธร วงษ์ชาติปีนทอง : ขออนุญาตนะครับ แล้วประโยค แต่เสียงที่ไม่ได้
เลือกนาย ก จะสฎญเปล่า ตัดทิ้งทั้งประโยคหรือครับ

ประธาน : เอาอย่างนี้ได้ นาย ก ได้รับเลือกและเสียงที่ไม่ได้เลือกนาย ก
จะสฎญเปล่าทั้งที่คะแนนนาย ก น้อยกว่าคะแนนนาย ข ค ง รวมกัน ต่อท้ายอย่างนั้นก็ได้ มีตรงไหน
อีกไหมครับ หน้า ส.ว.

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ขออนุญาตครับ ผม อภิชาติ ขออนุญาตครับ
เครื่องหมายน้อยกว่า คนที่ไม่ได้เรียนหนังสือจะเข้าใจไหมครับ พวกเราเข้าใจ ๔๐๐ กับ ๖๐๐
และมีเครื่องหมายน้อยกว่า แต่ถ้าชาวไร่ ชาวนาเขาจะเข้าใจอันนี้ไหม

ประธาน : ทำเป็นเครื่องหมาย : ๔๐๐ : ๖๐๐

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ครับ

ประธาน : ตรงวิธีการเลือก ส.ว. มันไม่ใช่ มันคล้าย ๆ ไข่ แต่มันยังไม่ไข่ มันต้อง
เขียนว่า ตัวอย่างสมมุติวิธีการเลือก ส.ว. หรือจะเป็น วิธีการเลือก ส.ว.

นายภัทระ คำพิทักษ์ : คนมันจะงงไหมครับท่านอาจารย์ วิธีการเลือก ส.ว.

ประธาน : เพราะมันมีตัวเลข ๒๐๐ ๑๐๐ มาจากไหนก็ไม่รู้ นี่เราสมมุติขึ้น
หรือจะทำเครื่องหมายดอกจันที่ ๒๐๐ ๑๐๐

นายภัทระ คำพิทักษ์ : แล้ว

ประธาน : แล้วมาเขียนเป็น footnote ข้างล่าง เป็นตัวเลขสมมุติ ตัวเลขจริง
จะเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เขียนทำอ้างอิง ดอกจันอ้างอิงแล้วมาเขียนไว้ข้างล่างว่า
เป็นตัวเลขสมมุติ ตัวเลขจริงจะเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

พุทธชาติ ๔/๓

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ๒๐๐ นี้มันบัญญัติในอยู่มาตรา ๑๐๗

ประธาน : ไม่ใช่ อันนี้อำเภอละ ๒๐๐ มันจะอำเภอละเท่าไรเรายังไม่รู้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แล้วที่บอก แบ่งเป็น ๒๐ กลุ่มนี้เดี๋ยวคนเขาจะท้วง
บอกว่าไม่เห็นเขียนในรัฐธรรมนูญ

ประธาน : นั่นสิ ถึงจะทำดอกจันไว้อย่างไรว่า ตัวอย่างตัวเลขสมมติ

นายพงศธร วงษ์ชาติปั้นทอง : ขออนุญาตนะครับ ทุกตัวเลขเลยใหม่ครับ ยกเว้น

ประธาน : ยกเว้น ส.ว. ๒๐๐ คน จะได้ ส.ว. ๒๐๐ คนใช่ ตัวเงาของคน เอาผู้หญิง
สลับผู้ชายนะครับ ถ้าคุณไม่ใส่สื่อกับเนคไทเสียก็ไม่ว่าผู้หญิงหรือผู้ชาย มีอะไรแก้ไขไหมครับ

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ทุกคนเป็น ส.ว. นี้เจตนาารมณ์ของท่านอาจารย์ศุภชัย
ให้สื่อสารเข้าใจง่าย ๆ ครับ ที่นี้มันจะไปผิดกับตัว พ.ร.บ. นี้ใหม่ คือพอเราบอกว่า ทุกคนเป็น ส.ว.
ได้มันไม่ใช่ทุกคน

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ผมกำลังคิดว่า ทุกคนมีสิทธิเป็น ส.ว. ได้ เพราะเขา
มีสิทธิมาสมัครมาเป็น ส.ว.

ประธาน : ไม่ทุกคนหรอก คนเคยติดคุกก็ไม่ได้

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ท่านประธานครับ สมมติถ้าใช้คำว่าใช้คำนี้อยู่นะครับ
ทุกคนสมัครเป็น ส.ว. ได้ แล้วก็มีการหมาย asterisk ไว้ลางว่า คนที่มีคุณสมบัติตามที่
รัฐธรรมนูญกำหนดครับจะได้ใหม่ครับ จริง ๆ ต้องการจะสื่อให้เขาเห็นว่าคือปกติสมมติ ถ้าเวลา
ผมไปพูดผมก็จะบอกว่า ที่นั่งอยู่ทั้งหมดถ้าไม่ได้ทำผิดกฎหมาย ไม่ได้อะไรทั้งหลายทั้งปวง ก็สมัคร
ได้หมด ไม่ต้อง มันง่ายกว่าสมัยก่อนมันสมัครไม่ได้ ตอนนั้นมันสมัครได้อย่างนี้ครับ

ประธาน : เราใช้เป็นว่า ประชาชนทั่วไปเป็น ส.ว. ได้ ได้ใหม่

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ก็ดีครับ ประชาชนทั่วไปเป็น ส.ว. ได้

ประธาน : มีรูปคนพิการสักคนได้ไหม ในนั้นสัญลักษณ์ พิการเอาผู้ชายแล้วกัน
ต่อไป

นายศุภชัย ยาวะประภาช : พงศธรตรง รัฐทำงานอย่างโปร่งใส ที่เราคูยกันบอก
ให้เขียนว่า เปิดเผยข้อมูลการทำงานและข้อมูลการใช้จ่ายของรัฐใช้ใหม่

นายพงศธร วงษ์ชาติปั้นทอง : ใช่ครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

พุทธชาติ ๔/๔

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : มันมี ๒ เรื่อง คือข้อมูลการทำงานก็เรื่องหนึ่ง ข้อมูล
เรื่องการใช้จ่ายของรัฐก็เรื่องหนึ่ง แต่เขียนอย่างนี้มันอาจจะยังไม่ชัดเจน

นายพงศธร วงษ์ไชติปินทอง : เต็ม และ นะครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : เต็มลงไปนะ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในช่อง คัดกรองบุคคลเข้มงวด ในช่อง ไม่เคยทำผิดคดี
ร้ายแรง เช่น ยาเสพติด นี่น่าจะเติมคำว่า ค้ายาเสพติด ยกตัวอย่าง เช่น ค้ายาเสพติด

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : พงศธรเห็นหรือเปล่า ค้ายาเสพติด ค้ามนุษย์

นายพงศธร วงษ์ไชติปินทอง : ครับเรียบร้อยแล้วครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : เต็ม พอกเงินไปด้วยไหม อีกนิดหนึ่งไหวไหม
เพราะพอกเงินก็เป็นเรื่องใหญ่

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ถ้าตัดคำว่า เช่น ออกนะครับ

ประธาน (นายอภิชาติ สุจริตานนท์) : ออกไปข้างนอกครับ ผมขออนุญาต
ทำหน้าที่แทนครับ

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ถ้าตัดคำว่า เช่นออกนะครับ ไม่เคยทำผิดคดีร้ายแรง
ค้ายาเสพติด ค้ามนุษย์ พอกเงินและใส่ ฯลฯ ก็น่าจะรู้

ประธาน (นายอภิชาติ สุจริตานนท์) : ตรงไหนครับท่านภัทระ

นายภัทระ คำพิทักษ์ : บรรทัดที่ ๒ ได้คนใส่สูท ติดลูกกรงครับ คือตัดคำว่า
เช่น ออก ว่า เป็นค้ายาเสพติด ค้ามนุษย์ พอกเงิน และ ฯลฯ

ประธาน : พอกเงิน ใช้ ฯลฯ ข้างหลังแทนคำว่า เช่น แปลว่ามีอีกหลายอย่าง
แต่อันนี้ก็ยังไม่ใช้รูปจับมืออยู่หรือครับ ไม่เคยทุจริต ข้างหน้าที่ท่านประธาน เราจะเปลี่ยนเป็น
อย่างไรครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : มันมีเงินอยู่ครับ

ประธาน : เอาเหมือนอันนั้นใช้ไหมครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ครับ เหมือนอันเมื่อกี้ี้ครับ

ประธาน : สีฟ้า ๆ นี่คือเงินหรือครับ ผมดูที่แรกดูไม่ออก

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : รูปแบงก์เขาครับ

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

นายพงศธร วงษ์ไชติปินทอง : เดี่ยวแก้ไขให้ห่างขึ้น จะได้เห็นครับ

ประธาน : ถ้าเป็นแบงก์ ธนบัตรเห็นชัด ๆ แล้วกันเข้าใจ

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ : ขออนุญาตครับท่านประธาน คือถ้ามันไม่เห็นนะครับ
ทำเป็นถุงเงินห้อยมา แล้วก็ตัวเหรียญ ตัวการ์ตูนที่เขาเข้าใจกัน ท่านอัครพรครับ ตรง คัดกรองบุคคล
อย่างเข้มงวด นี่มันน่าจะเป็น คัดกรองบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งต่าง ๆ อย่างเข้มงวดหรือเปล่า

นายอัครพร จารุจินดา : มันเป็นอย่างที่ท่านประธานว่า ภาษาเด็กเขา ภาษาคนแก่
เป็นอย่างที่ว่า

ประธาน : อันนี้ที่ท่านภัทรหะเมื่อก็แก้ตรง เช่น ยาเสพติด ข้างบนใช้ไหมครับมุม
ขวาบนซีกซ้ายนะครับ ตรงซีกซ้ายด้านล่างมุมซ้ายด้านล่างก็เช่น เหมือนกัน เราควรจะแก้ไขมันเป็น
อย่างเดียวไหมครับ ศาลรัฐธรรมนูญ ป.ช. กกต. สตง. แล้วก็มี ฯลฯ เอาแบบเดียวกัน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : รูปต่อมา ตรงที่ ฝ่าฝืนจริยธรรม ที่ใช้เป็นรูปตราชั่งเอียง
คือรูปตราชั่ง เดี่ยวเขาไปนึกถึงศาลทางไหน เราใช้รูปอื่นจะมีไหมครับ อย่างรูปไปเข้าเล่นบ่อน
อยู่ในบ่อนการพนัน คาสีโน อะไรอย่างนี้นะครับ

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : ทำเป็นรูปคาสีโน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ทำเป็นรูปคาสีโน

ประธาน : คนกำลังเดินเข้าไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อะไรอย่างนี้ลักษณะแบบนั้น ตราชั่งเอียงเขามันจะสื่อ
อะไร

นายพงศธร วงษ์ไชติปินทอง : อย่างไรดีครับ

ประธาน : เขียนข้างหน้าว่า คาสีโน แล้วคนเดินเข้าไป

นายพงศธร วงษ์ไชติปินทอง : คำนี้มันค่อนข้างกว้างมากก็เลยไม่รู้จะทำอย่างไร
ครับ ก็เห็นว่าถ้าอย่างนี้มันดูไม่มีจริยธรรมเอนเอียง ไม่แฟร์อะไรอย่างนี้ครับ

ประธาน : จริยธรรมมันเป็นความประพฤติ ประพฤติไม่ดี จะเดินเข้าคาสีโน ทำรูป
คาสีโนแล้วก็คนเดินเข้าคนหนึ่ง แล้วก็เติมคำว่า ฝ่าฝืนจริยธรรมอย่างร้ายแรง

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ประธานครับ ตรงที่เป็นกล่อง องค์กรตรวจสอบ
อันหลังนี้ควรจะเขียนว่า คตง. หรือ สตง. ครับ ที่เราทำเป็น ฯ และ ฯล ฯ นี้ครับ ป.ป.ช. ตรงนี้
มันควรจะเป็น คตง. ไหมครับ

ประธาน : ตรงไหน คตง.

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : คตง. นะครับ พงศธรเห็นใช้ไหมครับ เป็น คตง.

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ครับ ขออนุญาตย้อนนิตหนึ่งนะครับ ตรง ฝ่าฝืน
จริยธรรม ถ้าเกิดเป็นแค่ภาพเล่นการพนันได้ไหมครับ

ประธาน : ได้ เล่นไพ่ วันนี้มีสิ่งคลิบทหารซ้อมคน มักรณียเดียวกับที่นายกพุดถึง
ที่ไปสอบหรือเปล่าท่านวิระ ที่มันมีคลิบออกมา ทหารซ้อม ที่ท่านนายกพุดถึงนั้นหรือเปล่า
มันเกิดขึ้นจริงหรือ

พลตรี วิระ โรจนวาศ : คือในข่าวของตัวพ่อแม่บอกว่า เจ้าตัวไปทวงเงินครับ
แต่นี้พอเข้าไปแล้วมีเพื่อนกับตัวทหารที่อยู่ด้วย หลังจากนั้นก็เรียกไปหาในห้อง แล้วก็ลงโทษ
ทางวินัยอย่างไร ก็มีการซ้อมมีการเตะอะไรกันเกิดขึ้น อันนี้เท่าที่ข่าวนะครับ ตอนนีกำลังสอบอยู่ว่า
อย่างไร แต่ในตอนนีทาง ทบ. ก็ย้าย ผบ. ร ๑๕๒ พัน ๑ ออกไปแล้วเพื่อจะได้สอบสวนง่ายขึ้น

ประธาน : เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง ไปหน้าต่อไปนะครับ

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ขออนุญาตนะครับ แล้วหน้าขวามือถูกต้องหมด
ไหมครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ผมหาเรื่องนี้หนึ่งครับ กลับไป
อันเดิมนิตหนึ่งครับ พอดีตอนที่คุยกับพงศธร ตรงกล่องขวามือสุดข้างล่างนะครับ เขาใช้สัญลักษณ์
ขององค์กรนะครับ คราวนี้ผมมองว่าชาวบ้านไม่รู้จักครับสัญลักษณ์นี้ ถ้าใช้เขียนไปเลยว่า
เป็น ป.ป.ช. มันจะง่ายกว่าหรือเปล่า สัญลักษณ์ชาวบ้านเขาก็ไปหา มาครับซึ่งก็ดี เพียงแต่ชาวบ้าน
ไม่รู้ว่ามันคืออะไรครับ เอาคำที่ชาวบ้านรู้จักก็คือคำไปเลย อยากเรียนหรือว่าตรงนี้จะอย่างไร
เพราะว่าที่เขาไปเปลี่ยนมานิตหนึ่งก็คือ ตรงกลางเขาเขียนไปเขียนว่า ป.ป.ช. อันนี้ชาวบ้านรู้จัก
ป.ป.ช. แต่สัญลักษณ์ชาวบ้านไม่ค่อยรู้จัก

ประธาน : เป็น ป.ป.ช. ตรงรูปซ้ายมือสุดคนแล้วก็มา มีลูกศร ตรงเหนือลูกศรเขียน
คำว่า ร้องเรียน แล้วก็ตรงกลางก็เป็น ป.ป.ช. แล้วก็ตรงลูกศรเหนือลูกศรก็บอก ตรวจสอบ แล้วก็
ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ตรวจการแผ่นดิน กสม. คตง. มีอะไรอีกครับ

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

นางจรี วิจิตรวาทการ : คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ประธาน : กสม.

นางจรี วิจิตรวาทการ : กสม. ค่ะ มี กกต. ด้วยหรือเปล่า

ประธาน : กกต. ใช่

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมขออนุญาตนะครับ อภิชาติ ผมยังไม่เข้าใจ
ที่ท่านศุภชัยพูด ที่คุณพงศธรเขาทำเป็นรูปเรียงเครื่องหมายภาพ เครื่องหมายองค์กรต่าง ๆ ท่าน
จะให้ตัดออกหรือครับ หรือว่าไม่ เฉพาะข้างล่าง

ประธาน : ไม่

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : มุมล่างขวาใช้ไหมครับสุดท้าย แต่ข้างบนเขาอธิบาย
ไว้ก็น่าจะเข้าใจแล้วนะครับ ผมว่าก็ดูชัดเจนดีครับ

นายพงศธร วงษ์ชาติปีนทอง : ขออนุญาตนะครับ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : เครื่องหมายมันรวมกันอยู่อย่างนี้น่าจะเข้าใจได้จาก
การดูข้างบนมาก่อน

นายพงศธร วงษ์ชาติปีนทอง : ถ้าอย่างนั้นเป็นเพิ่มด้วยก็ได้ Logo ได้ไหมครับ

ประธาน : ได้ รู้ล่วงหน้า/ผู้มีสิทธิเป็นนายกฯ ตรง ผู้มีสิทธิเป็นนายกฯ เปลี่ยนเป็น
ใครมีสิทธิเป็นนายกฯ ได้ไหม

นายภัทร คำพิทักษ์ : ใครคือว่าที่นายกฯ ภาษารุ่นใหม่เข้าใจหรือเปล่า

ประธาน : ใครคือว่าที่นายกฯ

นายพงศธร วงษ์ชาติปีนทอง : เข้าใจ แต่ไม่อยากให้ดูเหมือนกับว่า รู้แล้วนะ
เดี๋ยวงานนี้ใครจะเป็นนายกฯ อะไรอย่างนี้นะครับ รู้ล่วงหน้าใครเป็นนายกฯ มันฟังแล้วดูเหมือนกับ
ว่าลือกได้ครับว่าใครจะเป็นนายกฯ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ตกลงบอกว่าควรจะใช้คำว่าอะไร

นายพงศธร วงษ์ชาติปีนทอง : รู้ล่วงหน้าใครมีสิทธิเป็นนายกฯ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ใครมีสิทธิเป็นนายกฯ

ประธาน : ไปได้ไหม เมื่อวานเราดูหน่อย ท้องถิ่น ท้องถิ่นนี้แก้ตามเมื่อวานนี้
แล้วใช้ไหม ทำให้ตรงรูปสุดท้าย ทำไมต้องมีพานรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

พุทธชาติ ๔/๘

นายพงศธร วงษ์ไชติปินทอง : ด้วยระบบคุณธรรม ไม่ต้องมีใช้ไหมครับ แต่จะดูเหมือนไม่มีอะไรคุ้มครองเลยนะครับอย่างนี้ ก็เหมือนกับเห็นว่าคุ้มครอง

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ขออนุญาตท่านประธานครับ ตอนที่เขาเสนอรูปนี้ เราปรับคำพูดเสร็จแล้ว ก็คิดกันว่าทำอะไรถึงจะบอกได้ว่าบุคลากรของท้องถิ่นได้รับการคุ้มครอง ก็นึกกันไม่ออกครับ ที่นึกออกก็คือท่านพงศธรเขาก็ถามว่า ถ้าเป็นตราซึ่งมันเหมือนความยุติธรรมเลยนี่ได้แค่นี้ครับ แต่จริง ๆ ก็คือเราอยากจะทำให้เขารู้ว่า เขาได้รับความคุ้มครองแต่นึกอะไรที่สื่อชัด ๆ ไม่ออก ก็เลยสื่อออกมาเป็นแบบนี้ครับ

นายพงศธร วงษ์ไชติปินทอง : ขออนุญาตนะครับ ตอนแรกเอาเริ่มครับเหมือนกับขายประกัน แต่ว่าไม่น่าจะเหมาะเท่าไรครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ร่มอาจจะดีกว่าก็ได้นะ

นายพงศธร วงษ์ไชติปินทอง : แล้วก็มีโล่ครับ ก่อนหน้านี้จะทำโล่มา

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประกาลักษณ์ ๕/๑

ประธาน : ถ้าเราทำเป็นรูปคดีคำนึงว่าเราต้องบริการประชาชนให้ดี อยู่ในหัว โดยไม่ต้องมีตราขัง ได้ขึ้นมาเพราะว่าตัวเขาคิดทัศนคติคือบริการประชาชนให้ดี ผลงาน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ผมว่าก็สื่อดีนะครับ คือรูป คน และมีความคิด อย่างที่ท่านประธานบอกคือเขียนว่าเราต้องบริการประชาชนให้ดี อันนั้นก็สื่อว่าพอเขาคิดดีก็จะ มีการได้รับการคุ้มครอง

นายพงศธร วงษ์ชาติปีนทอง : ขออนุญาตครับ สมมติถ้าเกิดง่าย ๆ แค่เติมรอยยิ้ม ได้ไหมครับ Happy มีความสุข ข้าราชการ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : อาจจะมีเพราะโง่งก็ได้ครับ

นายอภิชาติ สุจริตธรรม : ผม อภิชาติ ขออนุญาตครับ ด้วยระบบคุณธรรมตรงนี้เป็นตัวอะไรครับ ณ หรือ ณ ดูไม่ออกครับ

นายพงศธร วงษ์ชาติปีนทอง : ต้องเป็น ณ ครับ ตรงนี้สะกดผิดครับ

นายอภิชาติ สุจริตธรรม : ต้องเป็น ณ นะครับ

ประธาน : หรือเขียน ๒ บรรทัดก็ได้ ชื่อสัตย์สุจริต บริการดี คืออยู่ในความคิด ทำอย่างไรเมื่อเราจะขยายหน้าให้ใหญ่ขึ้น ทำเป็นรูปตรงกลางอีกรูปหนึ่ง เขียนว่าประชาชน มีส่วนร่วมและได้รับรายงาน ประชาชนได้รับรายงานและมีส่วนร่วม เอาไว้เป็นภาพกลางเลย เป็นรูปสี่เหลี่ยมตรงกลางก็ได้ จะได้สอดคล้องกับท้องถิ่นเป็นของประชาชน ไปได้ไหมครับ ต่อไป หน้าสุดท้าย ไป ๆ มา ๆ อันนี้ยากกว่าตอนร่างรัฐธรรมนูญ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ที่นี้น้องเขาขอให้ช่วยดูถ้อยคำของแต่ละด้านว่าอย่างนี้จะใช้ได้หรือไม่ เพราะรูปเขาสัญลักษณ์ว่าเขาจะเป็นฟันเฟืองเพื่อหมุนให้ประเทศเดินข้างหน้า เขาเลยใช้รูปฟันเฟืองเป็นตัวแทนของด้านการปฏิรูป ในสิ่งที่ confirm นั้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมที่มีรายละเอียดนั้นคือเป้าหมายหลักที่เราเขียนไว้ในมาตราแรกของหมวดปฏิรูปครับ

ประธาน : ตรงกระบวนการยุติธรรมที่บอกว่า บรรทัดที่ ๒ ให้มีความเหมาะสม น่าจะเป็น ให้มีการถ่วงดุล เรากำลังจะเอาอัยการเข้าไปใช้ไหม

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ ผมเคยเสนอแนะว่าด้านกฎหมายกับด้าน การศึกษา ขอโทษครับ ทางด้านกระบวนการยุติธรรมกับทางด้านการศึกษา อยากจะให้มิกล่องคือ คล้าย ๆ ทำเป็นล้อมกรอบ จะเป็นตัวแดงขึ้นมาก็ได้สัก ๓ บรรทัด อธิบายสิ่งพิเศษที่มันอยู่ใน ๒ ด้านนี้ขึ้นมา อาจจะมีสลับเพื่อที่จะให้มีพื้นที่ อาจจะมีสลับด้านกฎหมายและด้านกระบวนการ

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ยุติธรรมก็ได้ เอากระบวนการยุติธรรมมาอยู่ทางขวามือ เอากฎหมายไปอยู่ซ้ายมือ เพราะว่ามีที่ว่าง ด้านบนอยู่ และเราก็ทำเป็นกล่องขึ้นมา จะเป็นตัวสีแดงหรืออะไรก็ได้ เพื่อที่จะบอกถึงความพิเศษ ๒ ด้านที่เราจำเพาะไป แล้วเราก็คิดถ้อยคำให้น้องไปก็ได้ว่า ด้านกระบวนการยุติธรรมที่ท่านอาจารย์ว่า เรื่องอัยการกับตำรวจ กับเรื่องปฏิรูปตำรวจ และเรื่องการศึกษา จะได้ออกมามีมันมีพิเศษ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมขออนุญาตครับ น่าจะมีรูปอัยการคู่กับตำรวจอยู่นะครับ แล้วเราก็บอกให้ชัด ๆ ไปเลยว่าให้มีการถ่วงดุลระหว่างอัยการกับตำรวจ อัยการก็ไปช่วยถ่วงดุล นี่มีตำรวจอยู่คนเดียว ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เอาออกเสียเลย ตำรวจเอาออกเสียเลย เพราะกระบวนการยุติธรรมเขาใช้ตราซึ่งอยู่แล้ว

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : อีกอย่างหนึ่งก็คือผมรู้สึกว่ามันฟ้องสีขาวจะดูไม่ค่อยเห็น ไม่ทราบว่าจะถ่วงดุลสีอื่นจะดีขึ้นไหม ให้ชัด ๆ

นายพงศธร วงษ์โชติปินทอง : เทาดำ ๆ เลยไหมครับ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ได้ไหมครับอาจารย์ ถ้าเป็นสีเข้ม ๆ จะจัดหน่อย

ประธาน : รูปไหน

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ตัวฟ้องครับมันขาว ๆ ถ้าที่ประชุมเห็นว่ามันชัดแล้วก็ไม่เป็นไรครับ ผมเพียงแต่รู้สึกว่าจะถ่วงดุลสีอื่นน่าจะเห็นชัดกว่า จะเอาสีแดงก็รู้สึกจะไม่ดี ต้องเป็นสีอื่น

ประธาน : ฟ้องคล้าย ๆ เป็นเงา เป็นจาง ๆ ไม่เป็นไร

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : อย่างนี้ก็ดีแล้วนะครับ

ประธาน : เอาตรงด้านกระบวนการยุติธรรม เติมครับ ความเหมาะสมให้เปลี่ยนเป็นให้มีการถ่วงดุล และเติมต่อท้ายว่าต้องปฏิรูปตำรวจให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี

นายพงศธร วงษ์โชติปินทอง : ขออีก ๑ รอบนะครับ กระบวนการยุติธรรม

ประธาน : ปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญาให้มีการถ่วงดุล ตัดคำว่าให้มีความเหมาะสม ออก ตอนท้ายที่บอกแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี

นายพงศธร วงษ์โชติปินทอง : ขออนุญาตทวนนะครับ ปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญาให้มีการถ่วงดุล

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประธาน : แล้วก็ตาม บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธานครับ ประโยคตอนท้ายที่ให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี จะให้เน้นสีต่างขึ้นมาไหมครับ จะได้เท่าแบบที่ท่านภักทธะยกขึ้นมา อาจจะเปลี่ยนเป็นสีแดงขึ้นมาจะได้ชัดขึ้น

นายภักทธะ คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ตรงด้านการเมืองนี้ผมว่าน่าจะมีถ้อยคำที่จะเน้นให้พรรคการเมืองเป็นของสมาชิกพรรคหรือว่าเป็นของประชาชนมากขึ้นไหมครับ

ประธาน : ตรงไหนครับ

นายภักทธะ คำพิทักษ์ : ตรงคำอธิบายด้านการเมืองครับ มีกลไกอะไรพวกนี้ ผมว่าสิ่งที่เรามีเด่นอยู่อันหนึ่งคือ (๒) ในฉบับใหญ่ หน้า ๙๑ (๒) ครับ ใน (๒) กับ (๓) ผมว่าน่าจะถูกใจประชาชนคือว่า การเสนอนโยบายโฆษณาต่าง ๆ ต้องมีผลกระทบต่อความคุ้มค่าและความเสี่ยง อันนี้เป็นสิ่งที่คนพูดกันเยอะ และอันนี้อยู่ใน (๓) นะครับ ส่วน (๒) นี้เราพูดถึงว่าจะทำให้พรรคการเมืองเป็นของสมาชิกและของประชาชนมากขึ้น เพราะว่าคำอธิบายของด้านการเมืองนี้มันลอย ๆ เป็นนามธรรม

ประธาน : เปลี่ยนใหม่เป็นอย่างนี้ได้ไหมครับ มีกลไกให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน และพรรคต้องรับผิดชอบในการประกาศนโยบายที่มีได้มีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าและความเสี่ยง รวมทั้งมีกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี

นายพงศธร วงษ์โชติปินทอง : ขออีกรอบครับ

ประธาน : มีกลไกให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันการเมืองของประชาชน และให้พรรคต้องรับผิดชอบในการประกาศนโยบายที่มีได้มีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าและความเสี่ยงตลอดจนกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี

นายภักทธะ คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ กระบวนการยุติธรรมเราทำให้เห็นชัดว่าภายใน ๑ ปี เรื่องการศึกษาเราก็ต้องพูดถึงเรื่อง

ประธาน : เดี่ยวสิ การศึกษาเราจะต้อง

นายภักทธะ คำพิทักษ์ : ตั้งกองทุน ๑ ปี เราขาดไหม

ประธาน : อยู่ตรงไหน กองทุน ๑ ปี

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประกาศลักษณะ ๕/๔

นายภัทระ คำพิทักษ์ : อยู่หน้า ๘๓ ครับ เขาโยงไปมาตรา ๕๔

ประธาน : ตรงด้านการศึกษา ข้อความเดิมของคุณ แล้วต่อด้วยอย่างนี้ ต้องมี คณะกรรมการอิสระเพื่อศึกษาและทำข้อเสนอแนะ และร่างกฎหมาย เดี่ยว ๆ เอาอย่างนี้ ต้องมี คณะกรรมการอิสระภายใน ๖๐ วัน เพื่อดำเนินการศึกษา เสนอแนะ และทำร่างกฎหมายภายใน ๒ ปี และตรากฎหมายจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือการศึกษาภายใน ๑ ปี

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ทางด้านเศรษฐกิจนี้ผมว่าเราตัดตัวบน ออกใหม่ครับว่า ขจัดอุปสรรคการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เอาแค่ ปรับปรุงระบบภาษีอากรให้มีความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ และผมว่าน่าจะขยายข้อ ๒ ในข้อ ข. ด้านอื่น ๆ หน้า ๘๓ นี้ครับ ที่เขียนไว้ว่า จัดให้มีการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็น ธรรม รวมทั้งการตรวจสอบกรรมสิทธิ์และการถือครองที่ดินทั่วประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหากรรมสิทธิ์ และสิทธิครอบครองที่ดินอย่างเป็นระบบ ตรงนี้น่าจะขยายได้กว้างไหมครับ

ประธาน : อยู่ในด้านอื่น ๆ

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ครับ

ประธาน : ด้านอื่น ๆ ก็มีการกระจายการถือครอง

นายภัทระ คำพิทักษ์ : เพราะอย่างนั้นเราก็เอาอันนี้ไปแทนเรื่องน้ำ

ประธาน : ด้านเศรษฐกิจ

นายภัทระ คำพิทักษ์ : เศรษฐกิจเหมือนเดิมนะครับ

ประธาน : เหมือนเดิม ตัดคำว่า เป็นต้น ออกเสีย ด้านอื่น ๆ ตัดคำ เป็นต้น ออกเสีย แล้วเพิ่มอีกบรรทัดหนึ่งว่า ตรวจสอบกรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน เพื่อแก้ไขปัญหา กรรมสิทธิ์อย่างเป็นระบบ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ผมขอหารือนิดหนึ่ง เผอิญในหมวด ปฏิรูปที่เราปรับแล้วก็ตาม ก็ยังไม่ทั้งหมด ยังมีอย่างอื่นอีก ถ้าเราทำแบบที่เราทำมาก็คือเขียน ไปยาลน้อย เขียนอย่างนี้ไปแล้ว และมีไปยาลน้อย

ประธาน : แต่อันนี้ไปยาลใหญ่

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ไปยาลใหญ่ครับ

ประธาน : ไว้ตรงกลางเลย

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ไว้ตรงไหนนะครับท่าน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประกาศลักษณะ ๕/๕

ประธาน : ตรงกลางเลย

นายภัทร คำพิทักษ์ : หรือทำเป็นหมายเหตุบรรทัดหนึ่งครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาช : หรือจะเป็นหมายเหตุแบบที่เราทำก็ได้ครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : อ่านรายละเอียดปฏิรูปในมาตราอื่น ๆ อะไรอย่างนี้ครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาช : เพราะมันมีบางเรื่องเวลาเขาหายไป เขาก็จะถามว่าหายไปไหน อย่างเรามีเรื่อง family doctor อยู่ในนี้ มันก็จะหายไป แต่ถ้าพีก็ระณอยู่ก็จะถามเรื่องสหกรณ์ สหกรณ์ก็จะมีเรื่องเศรษฐกิจ ผมว่าถ้าทำเป็นหมายเหตุไว้หน่อยว่ารายละเอียดที่ครบถ้วน ขอให้อ่านมาตรานี้ ก็จะชัดดีครับ

ประธาน : ทำหมายเหตุข้างล่างว่า หมายเหตุ รายละเอียดการปฏิรูป กรุณาอ่านมาตรา ๒๕๗ ถึงมาตรา ๒๖๑ เมื่อกี้ท่านเศรษฐกิจกับด้านอื่น ๆ ที่บอกไปจดหมดแล้วใช่ไหมครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ อาจารย์ศุภชัยท้วงขึ้นมาผมว่าสำคัญน่าจะเติมเฟืองอีกอันหนึ่งได้ไหม ปรับปรุงระบบประกันสุขภาพ แค่นั้น ด้านสาธารณสุขครับ ด้านสาธารณสุข ปรับปรุงระบบประกันสุขภาพ หรือจะมาแทนด้านกฎหมาย

ประธาน : เติมอีกอันหนึ่ง

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ผมขออนุญาตนะครับ อภิชาติ ผมนั่งมองแล้วเฟืองตัวไม่เท่ากัน ความสำคัญแต่ละด้านก็น่าจะพอ ๆ กัน แล้วมาเปรียบเทียบกัน ท่านภัทรบอกจะมาแทนด้านกฎหมาย ผมใจหายเลย จะเอาด้านกฎหมายออกไปหรือครับ ถ้าเติมอีกตัวหนึ่งแล้วเฟืองน่าจะใหญ่พอ ๆ กัน มีตัวเล็กอย่างด้านอื่น ๆ ก็สำคัญเหมือนกัน ตัวนิดเดียว

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : คือมันทำให้ชวนน่าดู ทำเป็นมิติครับ มันไม่ได้หมายความว่ามันแตกต่างกัน ทำเพื่อให้คนอ่านน่าดูขึ้นว่าเป็นมิติของแต่ละมิติ

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ให้มันใกล้เคียงกันสักหน่อย มันเกิดความรู้สึกว่ามาเปรียบเทียบแล้วกฎหมายก็ยังเล็กแล้ว ด้านอื่นยังเล็กไปใหญ่ นิดเดียวครับ ผมว่าอยากจะขอเป็นพอ ๆ กัน ไม่แตกต่างกันมาก

ประธาน : คนอายุมากจะใช้ระบบ Conventional แต่คนรุ่นใหม่เขาจะเล่นอะไร เพื่อให้ดูน่าสนใจ ไม่ได้หมายความว่าอะไรสำคัญกว่าอะไร

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : สุดแล้วแต่ท่านอาจารย์นะครับ ผมเพียงแต่นั่งดูแล้วรู้สึกด้านอื่น ๆ ทำไม่มันนิดเดียว

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประกาศลักษณะ ๕/๖

ประธาน : คือถ้าจะทำให้มันเท่ากันหมดเลยก็ได้ แต่ว่าทำแล้วจะดูจิต เรียบไป
ก็ใส่เรื่องระบบประกันสุขภาพ ผมกลัวจ้งเลยครับระบบประกันสุขภาพ กลัวพวกหมอ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ตอนคุยกับน้องเขาก็คุยกันว่า ตอนแรกจะใส่เพราะว่าอยู่ใน
ในด้านอื่น ๆ แต่พอจะใส่ขึ้นมาเสร็จปั๊บมันเคยเป็นปัญหาเรื่องหมอ เรื่องร้องเรียนเยอะ

ประธาน : คือหมอมจะไปจับ ไปเอาเงินของประกันสังคมกับของข้าราชการมา
บริหารจัดการเอง ที่น่ากลัว

นายภัทร คำพิทักษ์ : ผมรู้สึกว่าคุณประชาชนใกล้ตัวเขาคือ

ประธาน : แต่ประชาชนเขาอยากได้ คือไปเอาเงินของข้าราชการมาโปะให้
ประชาชน เหมือนกับไปเอาเงินเดือนบริษัทมาโปะให้กับชานา ชานาชอบ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ผมว่าเขาไม่มีวิธีทำครับ ก็ต้องค่อย ๆ อาจจะทำอย่างที่ผมเรียน
เสนอคราวที่แล้ว คืออาจจะไม่ไปยุ่งกับกองทุนของข้าราชการเลย แต่ว่าต้องไปปรับในเรื่อง
ประกันสังคมกับบัตรทอง

ประธาน : มันจะปรับอย่างไร บัตรทองมันฟรี แต่ประกันสังคมนี้เจ้าตัวเขาออก
สตางค์ ที่นี้ปรากฏว่าถ้าประกันสังคมมันได้น้อยกว่าบัตรทอง ก็แปลว่าการบริหารจัดการของ
ประกันสังคมไม่ดี ทั้งที่มีสตางค์เยอะกว่า

นายภัทร คำพิทักษ์ : ทำได้ครับท่านประธาน เขามีงานศึกษาบางส่วนที่เขาให้ได้
เช่น เรื่องคลอดบุตร เขาก็ค่อย ๆ ศึกษาเทียบ หรือว่าการให้ยาบางตัว คือเราเขียนนี้เราไม่ได้ไป
บังคับให้เขาเปลี่ยนแปลง แต่ให้มีแผนค่อย ๆ พัฒนาไป

ประธาน : คือจริง ๆ การประกันสังคมไปอยู่กระทรวงมหาดไทยนี้ไม่ถูก เพราะว่า
วิธีคิดเขาคิดแบบเจ้าขุนมูลนาย เพราะฉะนั้นเงินมีก็เก็บเอาไว้สำหรับไว้ใช้เที่ยวเตร่ มันไม่ตกไปถึง
ถ้าบริการจัดการดี ๆ พวกนี้เขาควรจะได้ดีกว่าบัตรทอง เพราะบัตรทองนั้นออกมา ๓๐ บาท
แล้วรัฐทุ่มให้หมด แต่อันนั้นตั้ง ๓ ส่วน รัฐก็ส่วนหนึ่ง เจ้าตัวส่วนหนึ่ง บริษัทอีกส่วนหนึ่ง มันควรจะได้
ทำได้ดีกว่า พอเราไปบอกว่าปรับปรุงระบบ ปรับระบบหลักประกันสุขภาพตัดเทียมกัน นี่มัน
น่ากลัวเหมือนกัน เข้าใจผิดกัน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประกาศลักษณะ ๕/๗

นายภัทร คำพิทักษ์ : เราค่อยเขียนแค่ว่าปรับระบบหลักประกันสุขภาพให้ประชาชนได้ประโยชน์ แค่นี้ครับ อาจารย์ครับ ตรงคำว่า สังคมมีความสุข น่าจะเปลี่ยนไปตามที่เราเขียนใหม่ครับคือ สังคมสงบสุข แล้วบรรทัดล่างเป็นธรรม สังคมมีความสุข ใน (๒) มาตรา ๒๕๗ เราเขียน สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม แล้วใช้คำว่า สังคมสงบสุข ดีไหมครับ หรือว่า มีความสุข

- ๖/๑

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

จินตนา ๖/๑

ประธาน : ประเทศชาติสงบ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ครับ มีประเทศชาติสงบ สังคม

ประธาน : ตรง ประเทศชาติสงบเรียบร้อย เดิมเสียหน่อย สงบเรียบร้อย สังคมสงบ ตรงนั้นอาจจะทำตัววงกลมให้มันใหญ่ขึ้น สังคมสงบสุข เป็นธรรม ไม่เหลื่อมล้ำ เอาทั้ง ๓ คำเลย ประชาชนมีความสุข

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ขออนุญาตนะครับ สังคมสงบสุข เป็นธรรม แล้วอย่างไรต่อครับ

ประธาน : ไม่เหลื่อมล้ำ

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ไม่เหลื่อมล้ำ

ประธาน : และตรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี อาจจะทำตัววงกลมให้มันใหญ่ขึ้นหน่อย ประเทศชาติ สังคม โอเค

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ผมขออนุญาตครับ สุดท้ายแล้วครับ ปฏิรูปตรงกลาง และประเทศ มันน่าจะติดกันครับ เตี้ยเด็กจะเขียนผิวนะครับ ปฏิ แล้วก็เว้นวรรค ดูมันไม่เหมือนกับมูม้ายบอน

นายภัทร คำพิทักษ์ : มันเป็นตัวพับพอดีครับ ท่าน

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : มันพับเพื่อไว้พับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : มันพับพอดีครับ เมื่อสักครู่ผมสังเกตอยู่เหมือนกันครับ เป็นรอยพับ

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : พับหน้า ท่านมีเหตุผลครับ อันนี้เห็นด้วยครับ ถ้าพับแล้วมันก็ใช่ เพื่อไว้ครับ กลางหน้าครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ ดูปฏิรูปไทยสู่อนาคต เราควรจะมีคำว่า ใหม่ ใหม่ครับ ปฏิรูปสู่อนาคตนะครับ โอเคครับ ที่นี้ผมว่าเราใส่เลขใหม่ครับ เมื่อสักครู่ผมทดลองใส่ มันจะ ๑๐ พอดีนะครับ ถ้าดูหัวมันนะครับ ๑. คุ่มครองสิทธิเสรีภาพ ๒. รัฐมีหน้าที่ทำให้สิทธิ เป็นจริง เมื่อสักครู่เราไม่ได้ใส่เลข ที่นี้ตัวหน้าปกเราไปใส่ไว้เป็น ๑๐ แล้ว และที่นี้เอาเลขคืนกลับมา ไขใหม่ครับ เราต้องใส่เลขเข้าไป

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : หลังจากที่แยกหน้าที่กับสิทธิเสรีภาพครับ มันเลย จะเป็น ๑๑ เรื่องครับ ตอนนี่

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

จินตนา ๖/๒

นายภัทร คำพิทักษ์ : ๑๐ แล้วครับ เดี่ยวทำให้ พงศรทดลองใส่ดู ลองไล่ตาม ไปดูนะครับ ๑. คุ่มครองสิทธิเสรีภาพ ๒. รัฐมีหน้าที่ทำให้เป็นจริง ๓. หน้าที่ของประชาชน ๔. ทุกคะแนนเสียงมีความหมาย ๕. ประชาชนทั่วไปเป็น ส.ว. ได้ ๖. ปราบโกงอย่างจริงจัง ๗. ศาลรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระเข้มแข็ง หนักไป ๘. รู้ล่วงหน้า ใครมีสิทธิเป็นนายกฯ ๙. ท้องถิ่นเป็นของประชาชน ๑๐. ปฏิรูปไทยสู่อนาคต จะ ๑๐ พอดี

ประธาน : อย่าลืมแก้ตัวชื่อให้เหมือนกับเล่มเล็ก แล้วบอกเล่ม ๒

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านประธานครับ ขออนุญาตหารือหนึ่ง ในข้อที่ ๕ เรื่อง ส.ว. อันนี้เป็นระบบ ส.ว. ในมาตรา ๒๐๗ ที่นี้เดี๋ยวคนเขาอาจจะท้วงนะครับ เราน่าจะมี หมายเหตุไว้หนึ่งใหม่ว่า ในบทเฉพาะกาลมีกำหนดในวาระแรก ส.ว. มาจากการสรรหาของ คสช. ผ่านคณะกรรมการสรรหา เอาย่อมาจากหน้า ๒๘ ของเล่มแรก มาใส่เป็นหมายเหตุ สักหนึ่งเพื่อให้คนได้รู้ว่าอันนี้ที่เราเขียนอยู่ข้างบน มันอยู่ในเนื้อของรัฐธรรมนูญ แต่ว่ามันมี บทเฉพาะกาลให้เขารู้หนึ่ง ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวคนเขาจะท้วงว่าเรื่องจริงไม่เห็นเป็นอย่างนี้ อะไรอย่างนี้

ประธาน : คือเราจะมีหมายเหตุ ๒ หมายเหตุ หมายเหตุที่ ๑ ก็คือเป็นตัวเลข สมมติ หมายเหตุที่ ๒ คือเขียนว่าอย่างนี้ ในบทเฉพาะกาลกำหนดให้มี ส.ว. ๒๕๐ คนมาจากการสรรหา เขียนแค่นี้ กันคนไปฟ้องก็บอกในบทเฉพาะกาล

นายพงศร วงษ์โชติปินทอง : ขออนุญาตท่านประธานนะครับ ตรง ส.ว. ครับ เฝอญูว่าทีมงานส่งข้อความมาว่า ถ้าตัดคน ๗ คนนี้ทิ้งได้ใหม่ พื้นที่ไม่พอครับ คนที่เป็นหลาย ๆ อาชีพนี้ครับ

ประธาน : ขยายหน้าแล้วนี่นะครับ

นายพงศร วงษ์โชติปินทอง : ขยายหน้า

ประธาน : หน้าขยายใหญ่แล้วนี่ใช้ไหม เราจะเล่มเท่านี้

นายพงศร วงษ์โชติปินทอง : ประมาณครึ่ง A4 ครับ

ประธาน : เพราะนี่มัน ๑ ใน ๔ ใช้ไหม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธานเรียนหรือครับ คือในนี้บอก เรื่องของ ส.ส. เรื่องกาบัตรนี้ครับ อันที่พอเรากลับมาใช้อันที่เป็นหน้าอย่างที่บนจอหน้านี้เป็น หน้าแรกที่จะบอกว่า ได้แบบเขต ๔๐๐ แล้วน้อยกว่า ๖๐๐ ซึ่งบอกถึงเรื่องปัญหาของเก่า แต่เรายัง

ไม่ได้พูดถึงของใหม่ในรัฐธรรมนูญเราเลย ซึ่งมันมีส่วนหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่น้องเขาทำมาเป็นแบบที่ ๒ ในส่วนตอนท้ายเรื่องวิธีการเลือก ส.ส. เมื่อสักครูน้องเขาหรือว่าเราจะเอามาใส่ใหม่ จะได้เห็นว่าของใหม่เป็นอย่างไร แต่ถ้าใส่ไว้อาจจะต้องบีบหรือเอาข้างบนอาจจะต้องเอาออก รายละเอียดบางอันออกเท่านั้นเอง

ประธาน : ไม่ต้อง เพราะว่าที่มาสั้นก็ไม่ได้อธิบายอะไรมากมาย อันนี้เพียงแต่เราบอกแต่เพียงว่าทุกคะแนนเสียงมีความหมาย แล้วก็อธิบายว่าของเก่าเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นมันก็จะไปเป็นข้อละหน้าใช้ใหม่ หน้าก็จะใหญ่ขึ้นใช้ใหม่ ก็จะเป็น ๑๐ หน้า หน้าปก ๑๑ ปกหลัง ๑๒

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในข้อ ๔ นี้เราพูดหนึ่งใหม่ครับว่า เป็นการใช้บัตรเลือกตั้ง ส.ส. เขตใบเดียว เพราะยังไม่มีเขียนพูดเลยว่าใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียว เขียนต่อจากว่า โดยการใช้การเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสม โดยใช้บัตรเลือกตั้ง ส.ส. เขตใบเดียว อาจจะเติมไปสักนิดหนึ่งอะไรอย่างนี้ครับ

นายพงศธร วงษ์ไชติปินทอง : ตรงส่วนไหนครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในข้อที่ ๔ นะครับ ทุกคะแนนเสียงมีความหมายนี่นะครับ แล้วในบรรทัดที่ ๒ โดยจะใช้การเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสม แล้วก็เติมต่อโดยใช้บัตรเลือกตั้ง ส.ส. เขตใบเดียว อันนี้จะดีใหม่ครับ คืออันนี้ไม่มีพูดเลยว่าใช้บัตรใบเดียว

ประธาน : ใบเดียว แล้วนำคะแนนทั้งหมดไปคำนวณหา ส.ส. บัญชีรายชื่อ จัดได้ใหม่ ทันใหม่ โดยใช้บัตรเลือกตั้ง ส.ส. เขตใบเดียวใช้ใหม่ แล้วนำคะแนนไปคำนวณหา ส.ส. บัญชีรายชื่อ วิธีนี้จะทำให้ทุก ๆ คะแนนเสียงถูกนำมาใช้ ข้อความเดิมของคุณก็คือเพื่อให้ได้ ส.ส. ที่เป็นตัวแทนของประชาชนทุกคนอย่างแท้จริง

นายพงศธร วงษ์ไชติปินทอง : ขออนุญาตนะครับ วิธีนี้จะทำให้ทุก ๆ คะแนนเสียงถูกนำมาใช้

ประธาน : เพื่อให้ได้ ส.ส. ของคุณ ของเดิม ข้อนี้เป็นข้อ ๕ ใช้ใหม่ ส.ว. เป็นข้อ ๖

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ส.ว. เป็นข้อ ๕ ครับ อันนี้ ส.ส. เลือกตั้งข้อ ๔ ใช้ใหม่

ประธาน : อย่าลืม ทุกคะแนนเสียงมีความหมาย เหนือตรงนั้นมีข้อความว่าอย่างไร

นายพงศธร วงษ์ไชติปินทอง : การเลือกตั้งครับ ข้อ ๔ เปลี่ยนเป็นการเลือกตั้ง นะครับ แล้วก็ลงมา ทุกคะแนนเสียงมีความหมาย

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประธาน : หน้าที่ประชาชนยังมีอยู่หรือเปล่า

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : มีครับ

ประธาน : ของผม หน้าที่ประชาชน มัน ๓ นี้ เอาใหม่สิ ๑. คุ่มครองสิทธิและเสรีภาพใหม่ ๒. รัฐทำให้เป็นจริง ๓. หน้าที่ประชาชน ๔. ได้รับการคุ้มครองทั้งชีวิตใหม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คุ่มครองตลอดชีวิตนี้ไม่มีข้อครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : การคุ้มครองตลอดชีวิตไม่มีข้อครับ เป็นแผนสรุปเฉย ๆ ครับ

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : ขอโทษนะครับ คุ่มครองตลอดชีวิตจะอยู่หลังจากหน้าที่รัฐ ถูกไหมครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ถูกครับ

นายพงศธร วงษ์โชติปิ่นทอง : จะสลับกันครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : สลับซ้ายกับขวาครับ หน้านี้ พอพลิกจริง รัฐทำให้เป็นจริงใหม่ครับ แล้วก็มาจบด้วยว่าแผนซ้ายคือรัฐธรรมนูญคุ้มครองทั้งชีวิต แล้วก็ไปแผนขวาก็เป็นหัวข้อที่ ๓ คือหน้าที่ของประชาชนครับ

ประธาน : ตกลง รัฐทำให้เป็นจริง จะมี ๓ หน้า

นายภัทร คำพิทักษ์ : ครับ

ประธาน : หน้าซ้าย หน้าขวา ซึ่งเป็นเรื่องคุ้มครองแรงงานอะไรนั้นนะครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ครับ

ประธาน : แล้วก็ได้รับการคุ้มครองทั้งชีวิต

นายภัทร คำพิทักษ์ : ครับ ไปอยู่ซ้ายอีกอันหนึ่งครับ แล้วอันที่ ๓ ก็ไปเริ่มที่ขวา คือหน้าที่ของประชาชนครับ และแผ่นต่อไปก็เป็นหัวข้อที่ ๔ คือการเลือกตั้งใหม่ครับ แล้วก็ ๕. การเลือกตั้ง ทุกคะแนนเสียงมีความหมาย ๕. ประชาชนทั่วไปเป็น ส.ว. ได้ แล้วก็ ๖. ปราบโกงอย่างจริงจัง ๗. ศาลรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระ ๘. รู้ล่วงหน้า ใครมีสิทธิเป็นนายกฯ ๙. ท้องถิ่นเป็นของประชาชน ๑๐. ปฏิรูปไทยสู่อนาคตครับ

ประธาน : จบ วันจันทร์ได้นะครับ เอาไปให้อาจารย์ศุภชัยเช็คอีกที เพราะอาจารย์ศุภชัย endorse ก็จะได้ไม่ต้องมาดู

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : เพราะเดี๋ยวผมจะช่วยน้องดูต่อเสาร์ อาทิตย์ แล้วอย่างไรถ้าเสร็จ ผมจะให้ส่งที่อาจารย์ศุภชัยก่อนแล้วกัน

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

นายศุภชัย ยาวะประภาฯ : ท่านประธานครับ ถ้าจบอันนี้ผมจะสรุปว่าตอนนี้มีงานที่ค้างอยู่นะครับ อันที่ ๑ คือเรื่องเหมือน ๒๐ คำถาม ๒๐ เรื่องที่ต้องรู้อะไรอย่างนี้ ซึ่งตรงนั้นที่ออกแบบไว้จะทำออกมาเป็นกระดาษประมาณ A4 ๑ หน้าครับ ซึ่งคิดว่ากระดาษ A4 ๑ หน้า น่าจะได้รายละเอียดพอสมควร แล้วก็คนอ่านจะไม่รู้สึกเบื่อครับ น่าจะอธิบายสิ่งที่เราต้องการอธิบายได้ อันที่ ๒ คือ A5 ๔ หน้า เดียววันจันทร์ถ้าพอทราบแล้วนะครับว่า ตกลงแล้วเราจะเป็นถ้าทำกับ กกต. กกต. เองถ้าเขาเลิกทำ Pros and Cons เขาจะให้หน้าเราเพิ่มหรือเปล่า ถ้าให้หน้าเราเพิ่มก็จะไปขยายเพิ่ม เรื่องถัดไปก็คือโปสเตอร์ซึ่งจะลองทำมาให้ดู แล้วก็ที่ผมได้กราบเรียนท่านประธานว่าทางอนุกรรมการท่านหนึ่งได้ไปติดต่อกับ ผมไม่แน่ใจว่าเป็นใครที่ช่อง ๗ ครับ แล้วก็ทางโน้นเขาจะอนุญาตให้พวกดารารายรุ่นมาเป็นนางแบบ นายแบบให้เราครับ พร้อมคำพูดสั้น ๆ อันนั้นก็กำลังดำเนินการอยู่ ถัดไปเป็นเรื่องของการแสดงซึ่งความจริงไม่ได้อยู่ในอนุกรรมการเนื้อหา แต่มันคาบ ๆ กันนะครับ ก็เรื่องของคุณชินกรที่ผมไปมาเมื่อวานนี้ แล้วก็วันที่ ๑๘ จะไปเหมือนไปเชียร์เขานิดหนึ่งครับ ตอนที่เขาอัดเสียง เพราะว่าเขาจะต้องไปมีวงดนตรี มีลูกคู่ มีอะไรอย่างนี้ครับ แล้วก็อัดเสร็จแล้วเดี๋ยวคงไปนั่งคิดต่อว่าจะเอาไปเผยแพร่ได้ คือถ้าเรามีตรงนี้อยู่เราคงเผยแพร่ได้หลายแบบครับ ก็คงไปคิดต่อ อีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องของที่เรียนท่านประธานไป ก็คือเรื่องรำโทน เดียววันจันทร์นี้คงจะไปคุยกับเขาในรายละเอียด อนุกรรมการท่านหนึ่งจะไปคุยด้วย เพื่อที่จะดูว่าถ้าจะให้เขาทำผลิออกมามันควรจะเป็นคลิปเสียงเฉย ๆ หรือว่าจะมีภาพอะไรด้วย เพราะว่าเขาก็เต็มใจทำให้เรา แต่ว่าคงมีรายละเอียดเรื่องเนื้อหาที่ต้องไปคุยกัน กรณีของคุณชินกรท่านก็แต่งตั้งเสร็จแล้วนะครับ แล้วท่านก็จะเน้นอยู่ ๒ เรื่อง เรื่องแรกก็คือเรื่องปราบโกง เรื่องที่ ๒ คือเรื่องคุ้มครองสิทธิ ซึ่งเวลาที่ผมถามว่าใช้เวลาเท่าไร เขาบอกประมาณ ๓ นาที ซึ่งถ้า ๓ นาทีก็ดูใช้ได้ครับ แต่ว่าจริง ๆ แล้วถ้าเราเอาไปทำอย่างอื่นต่อ อย่างเช่น ทำเป็นคลิป เป็นอะไรอย่างนี้ มันก็อาจจะขยายได้อีก อันนั้นคงค่อย ๆ คิดต่อนะครับ ตอนนี้เนื้ออะไรต่าง ๆ เมื่อวานนี้ไปคุยกันแล้วก็เต็มโน่นเต็มนี้ เดียวท่านบอกท่านจะไปแต่งตั้งให้มันดูคล้องจองครับว่า เนื้อหาจะเป็นอย่างไร ก็คิดว่าน่าจะพอมีเครื่องมือในการที่จะรณรงค์เพิ่มขึ้นมานิดหนึ่ง ก็เรียนท่านประธาน ท่านกรรมการได้ทราบความคืบหน้าครับ แต่ว่าทั้งหมดนี้ก็ on going ครับ พอก่อนที่จะถึงจุดที่ต้องนั้นจริง ๆ ก็คงอยากให้ทางพวกเราได้ดูกันเสียก่อน ก่อนที่จะเอาไปผลิตจริง ๆ นะครับ แล้วก็ บางเรื่องก็ได้บอกกับทาง ผบ. นาละไว้ว่า ต้องทำเป็นโครงการนะครับ อย่างเช่นกรณีของคุณชินกร ท่านก็บอกว่าถ้าเบิกได้ก็ได้ เบิกไม่ได้ก็ไม่ใช่ไร อะไรอย่างนี้ แต่บางเรื่องที่เราเห็นมันเป็นค่าใช้จ่าย

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ตรง ๆ ครับ ที่มัน declare ได้ ผมก็ยังคิดว่าคุยกับคุณนาถะไว้ว่า ถ้าโดยระเบียบ โดยขั้นตอน มันเบิกได้ก็ไม่น่าจะไปกวนเขามาก เพราะเขาก็มีน้ำใจให้เราครับ ยกตัวอย่างอย่างเช่น ตอนที่เขาจะต้องร้อง มันจะมีวงดนตรีเล็ก ๆ มีลูกคู่ มีอะไรอย่างนี้ครับ ซึ่งวันที่ ๑๘ ผมก็จะไปดูเพื่อจะให้เห็นภาพว่าตกลงมันเป็นอย่างไร จะได้อธิบายได้ เพราะว่ารำโหนักก็จะออกมาคล้าย ๆ กัน แล้วก็ถ้ามีศิลปินคนอื่นด้วย ผมคิดว่ารูปแบบในการจัดทำคงจะคล้าย ๆ กัน แล้วก็จะได้ดูว่าสักแค่นั้นพอ เพราะว่าทำเสร็จแล้วต้องหาช่องทางในการที่จะกระจายออกไปด้วยให้มันถูก คือเดียวจะต้องคุยกับทางอนุกรรมการประชาสัมพันธ์อีกทีหนึ่ง เพราะว่าโอเคจริงๆ ก็คือว่าบางเรื่องถ้าสามารถที่จะให้ยกตัวอย่างนะครับ อย่างเช่น พวกที่อยู่ในตำบล ในหมู่บ้านที่เขามีหอกระจายข่าวครับ ได้เอาไปเปิดทุกที่ได้ก็จะดี อันนี้ต้องอาศัยทางมหาตไทยเขา หรือว่าถ้าโรงหนังทุกแห่ง สถานีวิทยุที่คุยกันได้ เขาเอาคลิปเสียง เอาอะไรไปเปิดก็จะทำให้คน อย่างน้อยก็รู้จักรัฐธรรมนูญในลักษณะที่ ถ้าเขาฟังสิ่งที่มันผิดพลาดคลาดเคลื่อนมาเขาก็จะได้ อย่างน้อยกลับมาดูฉบับที่เราเพิ่งพิจารณาไปก็ยังดี ถ้าบางคนอยากดูรายละเอียดมากกว่านั้นก็ดี คือตอนนี้ผมเองโดยส่วนตัวก็มองว่าที่เราทำสำรวจมา มันมีเสียงอยู่ประมาณ ๒๐-๓๐ เปอร์เซ็นต์ที่เป็นเสียงที่ยังเหมือน ยังไม่ตัดสินใจชัด ๆ คือเสียงที่ไม่เอา ไม่ว่าจะทำอะไร มันก็ไม่เอาครับ และเสียงที่เอา ไม่ว่าจะเขียนอะไรเขาก็เอาเหมือนกัน เพราะเขาเป็นพวกเดียวกัน เขาก็อยากได้ แต่เสียงตรงกลางนี้ครับ ที่จะต้องทำอย่างไรจริงๆ ส่วนตัวก็ยังนั่งนึกว่าเสียงคนผู้สูงอายุนี้ครับ ดูท่าทางจะต้องไปรณรงค์กลุ่มนั้น เพราะกลุ่มนั้นจะมีความรู้สึกว่าเขาเห็นโลก เห็นชีวิต เห็นอะไรต่าง ๆ มาเยอะแล้ว แล้วก็เห็นว่าบางทีการอ้างหลักการแบบตะวันตกนี้มันไม่เหมาะอะไรกับประเทศไทยสักเท่าไรอย่างนี้ ถ้าเป็นกลุ่มวัยรุ่นนี่จะพูดยากนิดหนึ่ง เพราะเขาอยู่ในช่วงของการแสวงหาอะไรที่เป็นอุดมคติครับ เขาก็จะมองว่าฝรั่งมันดีแล้วอะไรอย่างนี้ แต่ว่าคนอายุ ๖๐-๗๐ ปี ซึ่งตอนนี้จำนวนมันก็เข้าไปเกิน ๖๐ เข้าไปสัก ๑๕ เปอร์เซ็นต์แล้วนะครับ มันก็เยอะแล้วนี่ คนกลุ่มนี้น่าจะเป็นคนที่เห็นสิ่งที่เราพยายามจะทำครับ และมองโลกด้วยความเข้าใจ แล้วก็อย่างที่ท่านประธานบอก กลุ่มนี้น่าจะเป็นกลุ่มที่อ่านหนังสือ เนื่องจากเขามีเวลา เขาก็จะอ่าน คือตอนแรกผมก็ อย่างคุณชินกรท่านก็อายุ ๗๐ ปี เวลาท่านไปพูดคนจะฟังหรือเปล่า แต่ดู ๆ เขาก็มีแฟนคลับที่เป็นคนสูงอายุอยู่ พวกนี้จะเป็นแฟนคลับเขาครับ ก็ยังคิดว่าน่าจะต้อง focus ตรงนั้นด้วยเหมือนกัน เพราะบางทีเราไปคำนึงแต่เด็กวัยรุ่นครับ คือวัยรุ่นเป็นวัยที่วิถีคิดไม่เหมือนกับคนสูงอายุครับ ก็เรียนให้ท่านประธานและท่านกรรมการทราบนะครับว่าตอนนี้ อันนี้เป็น on going ที่กำลังทำ ๆ ไปอยู่ครับ

ประธาน : ช่วยทำเป็นคำพูดคม ๆ เป็น spot สัก ๓๐ วินาที ในเนื้อหาของรัฐธรรมนูญแต่ละประเด็น ๆ นี้นะครับ ทำให้เยอะ ๆ ๒๐ อัน ๓๐ อัน แล้วก็เราจะส่งไปออกวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์กับวิทยุทหารซึ่งมีทั่วประเทศ เมื่อเข้าคุยกับเสธ. ทบ. แล้วว่า ท่านจะรับไปจัดการให้ เราอาจจะต้องทำโครงการเสียอีกแล้วกระมัง ต้องใช้สตางค์ในการผลิตพวกซีดีนี้ให้เขาไป

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : อาจารย์ครับ ผมขออนุญาตนะครับ ระหว่างท่านศุภชัยพูดก็นั่งมองภาพบนจอมุมขวาข้างล่างนี่นะครับ มุมขวานี้ จะได้ ส.ว. ๒๐๐ คน ๒๐ กลุ่ม อาชีพ กลุ่มละ ๑๐ คน นี่มันจะผิดความจริงหรือเปล่าครับ

ประธาน : ไม่จริง

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : เพราะเวลาเราเลือกมันคงจะยาก เลือกไขว้ครับ

ประธาน : เราเต็มแล้วครับว่าตัวเลขทั้งหมดนี้เป็นสมมุติ ท่านคงไม่ทันได้

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : คือเดี๋ยวชาวบ้านจะเข้าใจว่า ๒๐ กลุ่มนี้ต้องเท่ากันเป๊ะว่ากลุ่มละ ๑๐ คน

ประธาน : คือว่าตอนนี้ตัวเลขนี้เป็นสมมุติ เพราะว่าทั้งหมดนี้ในรัฐธรรมนูญไม่มีเขียนไว้เลย เป็นแต่เพียงสิ่งที่เราพูดกันว่าเราจะไปเขียนไว้ในกฎหมายลูก แต่อันนี้เขาก็ใส่ตัวเลขมา เราจึงทำหมายเหตุไว้ข้างล่างว่า ตัวเลขนี้เป็นตัวเลขสมมุติ ตัวเลขจริงจะปรากฏในกฎหมายลูก

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : คือในความรู้สึก ผมว่ามันจะทำให้มันได้ ๒๐ กลุ่ม และกลุ่มละ ๑๐ คนเท่ากันนี่มันจะยาก แล้วมันก็คงจะชวนให้ชาวบ้านเข้าใจผิดไปว่า เราพยายามจะทำให้มันได้แต่ละกลุ่มเท่ากันเป๊ะ ๆ ไปหมด

ประธาน : แต่จริง ๆ เวลาเราทำ จะทำให้ได้อย่างนี้ครับ ต้องทำให้ได้อย่างนี้ เพราะที่เราตกลงกันมาแต่แรก คือจะแบ่งเป็น ๒๐ กลุ่ม และกลุ่มละ ๑๐ คน จะได้ ๒๐๐ คนพอดี คือที่อำเภอ ก็จะแบ่งเป็น ๒๐ กลุ่ม ใครอยู่กลุ่มไหนก็มาสมัครที่นั่น กลุ่มนั้น ทุกอำเภอจะมีแบบนี้ แล้วก็เลือกกันไป ไปจนกระทั่งถึงจังหวัด จังหวัดก็จะมี ๒๐ กลุ่มก็เลือกกันเข้ามาส่วนกลาง

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : ขอบคุณครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ ที่ท่านอาจารย์พูดถึง spot เมื่อสักครู่ หมายถึงเป็นเสียงอย่างเดียว หรือทั้งภาพทั้งเสียงครับ

ประธาน : เป็นเสียงอย่างเดียว

นายภัทร คำพิทักษ์ : เสียงอย่างเดียว

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประธาน : เพราะว่าเดี๋ยวเราไปหาใครที่เสียงมีเสน่ห์อ่านอัดเข้าไป แล้วก็ส่งไปให้เขา ส่วนที่อาจารย์ศุภชัยทำไปแล้ว ที่จะเป็นเพลงเป็นอะไรที่มีภาพด้วย เดี่ยวเราก็กส่งให้ทีวีทั้งหลาย ผมว่าถ้าเราส่งไป ขอความร่วมมือให้เขาโฆษณาเขาก็คงเอา แต่ว่าอย่างน้อยที่สุดรัฐสภากับ ช่องประชาสัมพันธ์ แล้วก็ผมคิดว่าช่องไทยพีบีเอส ก็ควรจะต้องรับทำได้ เว้นแต่เขาจะประกาศตัว เป็นอีกข้างหนึ่งอย่างชัดเจน

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ ของคุณชินกร ความจริงถ้าไม่ให้เกิดโอกาสนะครับ ผมว่าเอาทีวีไปถ่ายด้วย ผมนึกถึงเอามาใช้งานนะครับ คือมันตัดสลับกับ footage อันอื่น แล้วก็สลับกับคุณชินกร มันก็เป็นคลิปได้อันหนึ่ง แต่ที่นี้จะต้องมีคนไปถ่าย คือทำ ทั้งที่ ท่านอุตส่าห์ทำให้ ถ้าเราเอาแต่เสียงมาก็หมดท่าเลยผมว่า

ประธาน : ขออันนี้เขาไปได้ อันนี้เขาไปถ่ายได้ เอาทีวีรัฐสภา

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : คือเห็นด้วยนะครับ แต่เดี๋ยวขอหารือนิดหนึ่ง เพราะว่าจะมีเรื่องการแต่งตัว เรื่องฉาก เรื่องอะไรอีกหลายอย่าง เพราะว่าถ้ามีเรื่องการแต่งตัว เรื่องฉาก เรื่องอะไรอย่างนี้ การเตรียมการ การอะไรมันก็จะยุ่งขึ้นมานิดหนึ่ง แต่ว่าจะขอหารือ เพราะว่าท่านมีใจให้เราแบบร้อยเปอร์เซ็นต์ครับ คือเมื่อวานผมก็รู้สึก คือขออนุญาตเล่านิดเดียว นะครับว่า คือพอไปพบท่านเสร็จแล้ว หลังจากนั้นท่านก็ต้องไปทำซีโมต่อครับ คือท่านก็ป่วยครับ แต่ว่าใจคอเต็มทีเลย คืออยากทำให้ แล้วก็จัดให้เป็น priority แรก ๆ เมื่อวานนี้เขียนในบทมา ๒ บท และท่านก็ไปหาคนช่วยเขียนให้ด้วย ท่านได้คุณอภิชาติ คำดี ครับ ช่วยเขียนบทให้ด้วย แล้วก็เอาปรับมาอะไร คือความเต็มที่มี แต่ผมจะขอหารือนิดหนึ่ง เพราะว่าถ้าต้องแต่งตัว ต้องอะไรต่าง ๆ ก็อาจจะนั่นนิดหนึ่ง เพราะช่วงนี้

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นก็อย่างกวน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : เดี่ยวผมคุยกับเขาก่อนก็แล้วกันครับ แต่ว่าถ้าไม่รู้ว่า เขาไม่สบายนี่จะไม่รู้เลยครับ เพราะดูหน้าตา ก็จะยิ้มแย้มแจ่มใสอะไรต่าง ๆ ดี แต่ว่าจริง ๆ แล้วก็ อย่างเมื่อวานพอคุยกันเสร็จปั๊บ สักตอนเย็นก็ต้องไปทำซีโมแล้ว แล้วก็พอทำซีโมที่ก็คงจะต้องพัก อยู่พอสมควรครับ

ประธาน : เชิญ

นายเสีรชัย ญ นคร : คือในฉบับที่ ๑ ครับ ท่านประธาน หน้า ๒ ท่านประธานครับ ตรงด้านล่างครับ หลักการใช้อำนาจอธิปไตยครับ ถ้าเพื่อเราเขียนว่า องค์กรผู้ใช้อำนาจอธิปไตย

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

จินตนา ๖/๙

องค์กรอิสระและหน่วยงานของรัฐ รัฐสภา กรม. ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ มันซ้ำ ๆ
กันอยู่นะครับ

- ๗/๑

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประธาน : มัน ๒ พรรค อันนี้ผิด ตรงนี้ต้องเขียนว่า องค์กรผู้ใช้อำนาจอธิปไตย
ได้แก่ มีอยู่ข้างบนแล้วนี่ ตรงนี้ต้องแก้เป็นว่า ตัดบรรทัดแรกออก เพราะเกินมา บรรทัดที่ว่าองค์กร
ผู้ใช้อำนาจอธิปไตย องค์กรอิสระและหน่วยงานของรัฐนี่เกิน

นายเกียรติชัย ณ นคร : ท่านประธานครับ ในหน้า ๔ บรรทัดสุดท้าย ที่เขียนเรื่อง
คุ้มครองผู้บริโภค และองค์กรเหล่านี้สามารถรวมกันจัดตั้งเป็นองค์กรใหญ่ มันจะเป็นขนาดใหญ่
หรือใหญ่เฉย ๆ ครับ หน้า ๔ บรรทัดสุดท้าย

ประธาน : จะให้แก้ตรงไหนครับ

นายเกียรติชัย ณ นคร : เป็นขนาดใหญ่ได้ไหมครับ ผมไม่แน่ใจนะครับ พอตี
เขียนว่าองค์กรใหญ่ อ่านแล้วทะแม่ง ๆ นิดหนึ่งครับ

ประธาน : หมายถึงเป็นเรื่ององค์กรแม่ ไม่ใช่ขนาด

นายเกียรติชัย ณ นคร : เป็นองค์กรแม่ใช่ไหมครับ

ประธาน : องค์กรใหญ่

นายเกียรติชัย ณ นคร : มีอีกประเด็นหนึ่งที่ผมสงสัยครับ ในหน้า ๕ ที่ว่าข้อ ๙
เมื่อใดก็ตามที่มีการใช้สิทธิเสรีภาพเกินขอบเขต ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการนั้น
สามารถใช้สิทธิทางศาลผ่านศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง คือที่ง ๆ อยู่ชนิดหนึ่งกรณีที่ว่าไปศาล
ปกครองครับ นึก case ไม่ค่อยออกครับ ไม่แน่ใจว่าจะแค่ศาลยุติธรรมหรือว่าทั้ง ๒ ศาลครับ

ประธาน : ขึ้นอยู่กับว่าผลแห่งการลงละเมิดนั้นมันไปเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่
ของรัฐไหม ถ้าเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐก็ไปศาลปกครอง

นายเกียรติชัย ณ นคร : มีสุดท้ายอันหนึ่งครับ หน้า ๑๑ ตรงข้อ ๑ จัดให้มี
ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย พอลงมาถึงบรรทัดที่ ๖ ในระยะยาวเหมือนชาติอื่น ๆ เขา
ผมไม่แน่ใจว่าจะตัดเขาออกไปดีหรือเปล่า

ประธาน : เอาออกนะ หน้า ๑๑ มีอีกไหมครับ อาจารย์เตือนใจว่างเสาร์ อาทิตย์
ไปอ่านอีกสักรอบ แล้ววันจันทร์มาบอกอีกที เพราะวันจันทร์ final แล้ว อาจารย์อมรก็ว่าง
ช่วยอ่านด้วย เพราะว่าพวกเราอ่านหลายเที่ยวแล้วไม่เจอแล้ว พอเที่ยวที่ ๓ ก็ชักจะไม่เจอแล้ว

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนถามท่านเลยครับ เพราะตอนแรกนี่ก็จะปิด
เรื่องวันนี้ เพราะเขาจะได้มีเวลาทำ ต้นฉบับที่ส่งไป กกด. จะทำรูปเล่มให้สวยกว่านี้ไหมครับ
จะทำปกใหม่ ถ้าอย่างนี้ไปดูไม่ค่อยน่าศรัคดีสินัก

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประกาศลักษณะ ๗/๒

ประธาน : ที่นี้เขาทำได้หรือเปล่า

นายนาถ ดวงวิชัย : ทำได้ครับ แต่พอดีอันนี้เป็นไฟล์ที่ท่านปรกรณ์ทำไว้ทั้งหมด ถ้าเผื่อจะปรับปกใหม่ก็ได้ครับ

ประธาน : ใครออกแบบปกได้

นายอัชพร จารุจินดา : เอาจุฬาลงกรณ์กับร่างรัฐธรรมนูญก็ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เอาปกคู่นี้มา แล้วเปลี่ยนเป็นเล่ม ๑ คือเขามีสีสันฉบับที่มาวันนี้หน้าปกเขามีสีสัน

ประธาน : ทำได้หรือเปล่า

นายอัชพร จารุจินดา : จะให้หน้าปกเหมือนกันหมดหรือเปล่าครับ เล่ม ๑ เล่ม ๒

ประธาน : ควรจะเหมือนกัน แต่ว่าคนละสีหรือเปล่า

นายภัทร คำพิทักษ์ : จริง ๆ มันไม่ควรเหมือนกันครับ เพื่อหีบแล้วจะง

นายอัชพร จารุจินดา : คุยกับน้องเขาว่า ถ้าหน้าปกเหมือนกันจะกลายเป็นเรื่องของเล่มต่อเรื่องเดียวกันหรือเปล่า แต่เราไม่ใช่ อันนี้อาจจะปรับตัวหนังสือข้างใน และหัวข้อใช้สีแบ่ง เพราะอันนี้เป็นขาวดำหมด อาจจะใช้สีแบ่งหัวข้อก็ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : หน้าปกเอาแบบด้านหลังนี้ได้ ยังมีสีสันกว่า อันนี้ไม่มีสีสันเลย

นายอัชพร จารุจินดา : แล้วประเด็นเนื้อหาข้างในละครับ

ประธาน : นาถอันนี้ตัวอักษร ๑๒ หรือ ๑๔

นายนาถ ดวงวิชัย : ขออนุญาตครับ จริง ๆ แล้วไฟล์ต้นฉบับเป็น A4 เพียงแต่เวลา print ออกมาจุดประสงค์ของท่านปรกรณ์คือต้องการทำเป็น booklet ครับ ก็เลยย่อตัวอักษรลง

ประธาน : คุณจะไปย่อเพื่อให้อยู่ในกี่หน้า

นายนาถ ดวงวิชัย : ย่อโดยระบบครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : พิมพ์เป็น a4 ปกติแหละครับ เวลาสั่งพิมพ์แล้วระบบสั่งเป็น booklet ก็เลยออกมาเป็นอย่างนี้

ประธาน : บอกว่าให้พิมพ์ให้เสร็จภายใน ๕๐ หน้า มันก็จะตัวใหญ่ขึ้นหรือเปล่า

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

นายนาถ ดวงวิชัย : คือถ้าแบบนั้นคงต้องจัดพิมพ์ออกมาเป็นขนาด A5 ครับ คือจริง ๆ กระดาษขนาดนี้มันคือ A5 ถ้าจัดหน้าให้เหมาะสมกับขนาด A5 พอตี font ใช้ ๑๖ ก็จะเป็น ๑๖ เพียงแต่จำนวนหน้าจะเพิ่มขึ้น อย่างนั้นได้ใช่ไหมครับ

ประธาน : เพิ่มก็เพิ่ม คือให้ตัวใหญ่ อันนี้ตัวเล็กเห็นก็ไม่อยากอ่านแล้ว อันนี้ กัดฟันนะ ปลูกปลูกกำลังใจอยู่ ๓ วันจึงจะเริ่มอ่าน เพราะเห็นตัวแล้วไม่อยากอ่าน ถ้าตัวใหญ่ หน่อยยังอยากอ่าน แล้วไปอ่านจบที่ไหนรู้ไหมครับ บนเครื่องบิน เพราะหนีไม่ได้ ไม่รู้จะทำอะไร ก็นั่งอ่านไปจนจบ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : จริง ๆ ต้องปรับครับ เพราะว่าถ้าตัวมันเล็กมันจะ แนนไป อาจจะต้องปรับตัว font เพื่อขนาดตัดหน้าออกไปเพื่อให้ดูโล่งขึ้น

ประธาน : font ๑๖ กำลังดี รัฐธรรมนูญนี้ font อะไร ๑๖ หรือ ก็ตัวไม่ใหญ่เท่าไร ก็ใหญ่ขึ้นมาอีกนิดเดียว

นายนาถ ดวงวิชัย : ตอนนี้มันถูกปรับย่อลงมาครับ น่าจะเหลือ ๑๑ กระทบครับ

ประธาน : ทางนี้เขาพิมพ์ได้อยู่แล้วใช่ไหมครับ ถ้าหน้าปกทำไม่ได้ เราก็ทำรูป อย่างนี้แล้วเขียนว่าอะไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : เราต้อง design ให้ดี เพราะว่าเราส่งไปให้ กกต. ถ้าเรา อยากให้เป็นแบบไหน เราต้องทำตัวต้นฉบับไปให้เขาดูด้วย ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวเขาไปทำเองจะ คนละเรื่องเลย แล้วเราให้ต้นฉบับที่เป็นตัวต้นฉบับให้เขาดูว่าเราต้องการประสงค์อย่างนี้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แล้ววันที่นี้ผมว่าถ้าเราไปใส่วันที่อย่างนี้ วันที่ ๘ เราจะ นึกว่าเราส่งวันที่ ๘ เราจะส่งวันที่ ๑๒ ใช่ไหม ก็ใส่ ๑๒ ไปเลย เพราะว่าต้องเกี่ยวกับการที่เขาจะไป กำหนดวันประชามติด้วย มีวันที่ไปเลย ก็เป็นจัดทำโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอย่างนี้ไปเลย

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : เขาทำมาให้ดูเพื่อจะรู้ว่านี่คือแก้ครั้งสุดท้าย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าไปใส่ ๘ เดี่ยวเขาว่าคุณเสร็จตั้งแต่ ๘ แล้วเขานับตั้งแต่วันที่ ๘ เลย

ประธาน : เราส่งวันที่ ๑๒ แล้วลงไปในวันที่ ๑๒ แต่ว่าทำหนังสือส่งไปถึงเขา วันที่ ๑๓ ก็ได้

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : ท่านประธานครับ จริง ๆ เรื่องลงวันที่ผมว่าน่าสนใจที่ลง เพราะจริง ๆ ฉบับที่คุณปรกรณ์ได้ทำในครั้งที่แล้วก็เผยแพร่ไปใน LINE อยู่พอสมควร คือถ้าสมมุติ

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ว่าออกไปแล้วไม่รู้ว่าฉบับไหนล่าสุด สุดท้าย ตรงนี้เดี๋ยวไปอ่านดูแล้วจะสับสนกัน ผมไม่ค่อยแน่ใจว่าจริง ๆ ตรงนี้ควรจะหาเหมือนกับให้รู้ว่ามีเป็นสุดท้ายแล้วอะไรทำนองนี้

ประธาน : ตัวนี้จะบอก ของเดิมของคณะอนุกรรมการ แต่ใหม่ของคณะกรรมการแล้วของคณะอนุกรรมการก็จะมีรายชื่อคนทำอยู่ข้างหลัง

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ในเล่มนี้ถ้าใส่เรื่องสารบัญหัวเรื่องด้วยจะดีหรือเปล่าครับ จะได้เปิดดูได้ง่าย

ประธาน : ก็ดีนะครับ เพิ่มอีก ๒ หน้า

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : เดี่ยวให้เขาจัดหน้าอะไรเรียบร้อยแล้วจะได้ทำสารบัญ

ประธาน : ไปทำสารบัญให้ด้วย โอเคนะครับ มีเรื่องอะไรจะหารือเชิญครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : มีข้อมูลให้หนึ่งเพื่ออาจารย์ศุภชัยเอาไปใช้ประโยชน์ได้บ้าง คือถ้าทำคลิปปิทยุเกิน ๖๐ วินาที เขาจะไม่ค่อยเปิดให้เรา คือเมื่อวานนี้ไปประชุมที่ทำเนียบ เพราะว่าคณะอนุกรรมการปลุกฝังจิตสำนึกและสร้างการรับรู้เกี่ยวกับต่อต้านคอร์รัปชัน เมื่อวานนี้ได้เชิญพวกสื่อมาทั้งหมด มาเพื่อจะขอให้เขาเอาไปลงให้ เรามีคลิป เรามีเพลง เรามีอะไรหลาย ๆ อย่าง แต่ว่าข้อมูลที่ได้กลับมาจากหลาย ๆ สถานที่คือว่า ถ้าเป็นเพลงนี้ถ้าเป็นวิทยุเขาจะ debate แต่ไม่ให้อาวไป อย่างที่ท่านประธานบอก ๓๐ วินาที เพราะ ๖๐ วินาทีจะยาวที่สุดแล้ว แต่ถ้าอาจารย์จะส่งไปหอกระจายข่าวอันนี้อาจจะเป็นไปได้ เพราะฉะนั้นอาจจะต้องแยกประเภทที่เราทำเราจะมี ๑๕ วินาที ๓๐ วินาที ๖๐ วินาที ที่เป็นคลิปหนึ่ง แล้วก็เพลงไม่ให้อาวเกินไป เพราะถ้า ๓ นาทีดิฉันคิดว่ายาวไป ถ้าลงวิทยุธรรมดาคงยากค่ะ ถ้าจะไปเข้าโรงภาพยนตร์เขาจะเลือกของเราไป

ประธาน : โรงภาพยนตร์อย่าดีกว่า เพราะว่าคนจะไปดูหนัง พอดูอันนี้แล้วจะรำคาญเรา โกรธเรา

นางจรี วิจิตรวาทการ : แต่ภาพยนตร์จะมีตลก ๆ ที่ไม่ให้เปิดมือถืออะไรพวกนั้นที่ทำน่ารักดีค่ะของเขา

ประธาน : เป็นเพราะของเขา แต่เราไม่สามารถทำได้ถึงขนาดนั้น

นางจรี วิจิตรวาทการ : แต่อย่างไรเดี๋ยวจะเอามาให้อาจารย์ดูคลิปที่เราทำ

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประธาน : แต่มันมีระบบโฆษณาที่เขาติดคือจอยอยู่ในลิฟต์ ในคอนโดทั้งหลาย หรือสถานีรถไฟ ผมก็ไปคุยกับเขาแล้วบอกว่าผมจะส่งอันนี้ไปให้เขาช่วยออก พอใส่เข้าไปมันก็หมุนทั้งวัน

นางจรี วิจิตรวาทการ : ไม่คิดเงินท่านหรือคะ

ประธาน : คือไปขอใคร ก็บอกเขาก่อนว่าเราไม่มีสตางค์ แถมจะไปขอสตางค์เขาด้วย ที่จะต้องใช้สตางค์ก็ไม่มีสตางค์จะจ่าย มีเรื่องอะไรอีก วันอังคารสื่อเขาอยากจะขอสัมภาษณ์ เพราะปิดสงกรานต์เขาเอาไปให้ เขามาถามผมเรื่องคำถามพ่วง เขาถามว่ารู้สึกหนักใจไหมกับคำถามพ่วง แล้วจะมีผลกระทบต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ผมก็ตอบว่าคำถามนี้ขอไม่ตอบ เพราะว่าไม่ได้อยู่ในภารกิจของ กรธ. แต่ว่าถ้าผ่านมาแล้วเราจำเป็นต้องแก้ยังไงเราก็แก้ให้ ข้อสำคัญขอให้คำถามนั้นบอกให้ชัดเจนว่าจะให้แก้ส่วนไหน ส่วนบทเฉพาะกาลหรือส่วนถาวร ถ้าเป็นส่วนถาวรเราก็แก้ยากหน่อย แต่ถ้าส่วนบทเฉพาะกาลก็แก้ง่ายหน่อย ก็ยืนยันไปกับเขาเพียงแค่นั้น ถ้าเขามาถามความเห็นผมก็จะบอกว่าผมไม่ตอบ เพราะว่าไม่ใช่เรื่องของเรา เขาถามว่าคนที่มาเป็นรัฐบาลจะเป็นได้อย่างไร ผมก็บอกว่า no comment ไม่รู้

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับขออนุญาต พอดีเกี่ยวเนื่องกับเรื่องนี้ครับ มีสื่อมาถามอยู่เหมือนกันว่ากรณีคำถาม สนช. มันมีความยาวประมาณ ๕ บรรทัดด้วยกัน เริ่มต้นด้วยเรื่องของยุทธศาสตร์ชาติ แล้วก็มาจบกันตรงประเด็นนี้ ประเด็นที่เขาถามว่าแล้วในที่สุดก็เพื่อแก้ปัญหาอย่างโน้นอย่างนี้ ก็เลยต้องให้ ๒ สภาร่วมกันโหวตนายกรัฐมนตรีนะ เขาก็เลยถามผมมา ซึ่งผมก็ไม่ได้ให้ความเห็นตรงนั้น เขาถามว่าในที่สุดแล้วนี้คำถามเห็นบอกว่าจะมีการนำปหารหรืออาจารย์วิชฌูเพื่อที่จะแก้ไขตัดทอนให้คำถามนี้สั้นลง มันเป็นอำนาจของ กรธ. ร่วมกับ กกต. ถูกหรือไม่ ก็เป็นคำถามที่ถามมา ซึ่งผมไม่ได้ให้ความเห็นตรงนี้ไปครับ เพราะไม่ทราบว่าจะจริง ๆ แล้วอยู่ในอำนาจเราที่จะไปร่วมหรือ เขาอ้างว่าน่าจะเป็นอำนาจของเรา กับ กกต. ในการทำตรงนี้ เพราะว่ามันอยู่ในช่วงเวลาที่เรากำลังคุยกันก่อนถึงวันที่ ๑๓ แล้วจะได้ทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เรื่องนี้ไปด้วย นี่คือสิ่งที่สื่อบางกลุ่มเขามีความเห็นอย่างนั้นครับ

ประธาน : ข้อสำคัญอาจารย์ตอบกับเขาไปว่าอย่างไรละ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ผมบอกว่าผมไม่แน่ใจตรงนี้ เพราะว่าเดี๋ยวจะกลับมาถามพอดีเห็นท่านอาจารย์พูดเรื่องคำถามพ่วงมาด้วย ผมยังไม่ได้ตอบครับ

ประธาน : ผมตัดบทเขาไปแล้ว ผมบอกว่าผมขอไม่ตอบ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ประกาศลักษณะ ๗/๖

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ กับคำถามที่หลายคนมาถามว่า คำถาม
พวกนี้จะทำให้การยอมรับรัฐธรรมนูญน้อยลงจริงหรือไม่ บางคนบอกแสดงความเสียใจ
เดียวรัฐธรรมนูญจะไม่ได้ยอมรับ อะไรอย่างนี้ เราควรจะตอบอย่างไรคะ

ประธาน : เราก็ไม่ตอบ เพราะว่าถ้าตอบแล้วเขาจะไปพาดหัวเป็นอีกอย่างหนึ่ง
ผมก็ได้แต่บอกเพียงว่า คือเขาถามในเรื่องการชี้แจงว่าจะทำให้เราลำบากไหม ผมก็บอกว่าไม่
เราจะชี้แจงแต่เฉพาะรัฐธรรมนูญของเรา แล้วส่วนอันนั้นก็ต้องเป็น สนช. ชี้แจง เพราะเราไม่รู้เรื่อง
เขาควรจะรู้เรื่องดีกว่าเรา เหตุผลอะไรเขาต้องไปอธิบาย เราอธิบายไม่ได้ คือไปพูดอะไรทำให้แปล
เป็นว่าเราเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยนี่มันโดนทั้งขึ้นทั้งล่องนะครับ ตอนที่เขาถามแล้วผมก็หยุดพัก
แป๊บหนึ่ง ผมก็นึกในใจว่าพรุ่งนี้อย่าไปพาดหัวว่ามีชัยทำท่าหนักใจก็แล้วกันครับ วันนี้แค่นี้ครับ

เลิกประชุม ๑๗.๒๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ...

สำนักrayงานการประชุมและชวเลข